

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Σελ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΜΟΙΒΕΣ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

1.1.	Γενικά.....	51
1.2.	Έννοια αμοιβών	51
1.3.	Διάκριση αμοιβών βάσει του εμπορικού νόμου	51
1.4.	Διάκριση των αμοιβών βάσει του Ε.Λ.Π.	53
1.5.	Διάκριση των αμοιβών βάσει της φορολογίας εισοδήματος	54
1.6.	Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνοντος Συμβούλου βάσει του άρθρου 24, του Ν. 2190/1920 και του άρθρου 109 του Ν. 4548/2018.....	57
1.6.1.	Διοικητικό Συμβούλιο	57
1.6.2.	Διευθύνων Σύμβουλος ή Εντεταλημένος Σύμβουλος	58
1.6.3.	Αμοιβές διοικητικού συμβουλίου (μελών και Διευθύνοντος Συμβούλου) βάσει του άρθρου 24, Ν. 2190/1920) και του άρθρου 109 του Ν. 4548/2018.....	60
1.7.	Αμοιβές μελών διοικήσεως και διευθυντών βάσει ειδικών σχέσεων με την ανώνυμη εταιρεία (άρθρο 23α, Ν. 2190/1920 και το άρθρο 99, Ν. 4548/2018.....	63
1.7.1.	Παροχή άλλων υπηρεσιών από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου	63
1.7.2.	Γενικοί Διευθυντές - Διευθύνοντες Υπάλληλοι	63
1.7.3.	Σχέση που συνδέει τα πρόσωπα εμπιστοσύνης, εποπτείας ή διεύθυνσης με την ανώνυμη εταιρεία	64
1.7.4.	Αμοιβές μελών διοικήσεως (συμβούλων και διευθυντών) βάσει του άρθρου 23α, Ν. 2190/1920) και του άρθρου 99, του Ν. 4548/2018.	66

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΙ ΝΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 77 ΕΩΣ 115 ΤΟΥ Ν. 4548/2018 ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Εισαγωγή.....	73
---------------	----

Κεφάλαιο Α

Διορισμός, αρμοδιότητες και αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου	
Άρθρο 77. Γενικές διατάξεις για το διοικητικό συμβούλιο.....	74
Άρθρο 78. Εκλογή διοικητικού συμβουλίου από τη γενική συνέλευση ή ορισμός στο καταστατικό.....	75
Άρθρο 79. Απευθείας διορισμός του διοικητικού συμβουλίου από μέτοχο	75
Άρθρο 80. Εκλογή διοικητικού συμβουλίου βάσει καταλόγων.....	76
Άρθρο 81. Αναπληρωματικά μέλη	76
Άρθρο 82. Ελληπές διοικητικό συμβούλιο	77

Σελ.

Άρθρο 83. Προϋποθέσεις εκλογιμότητας των μελών του διοικητικού συμβουλίου	78
Άρθρο 84. Ελλειψήματα διορισμού των εκπροσώπων της εταιρείας.....	78
Δημοσιότητα προσώπων τα οποία διοικούν την εταιρεία.....	79
Άρθρο 85. Θτεία του διοικητικού συμβουλίου	79
Άρθρο 86. Αρμοδιότητες και έκταση εξουσιών του διοικητικού συμβουλίου	80
Άρθρο 87. Ανάθεση αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου σε μέλη του ή τρίτους	80
Άρθρο 88. Πράξεις εκπροσώπησης εταιρείας	81
Άρθρο 89. Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου	82
Άρθρο 90. Τόπος συνεδρίασης του διοικητικού συμβουλίου.....	82
Άρθρο 91. Συχνότητα συνεδριάσεων και σύγκληση του διοικητικού συμβουλίου	83
Άρθρο 92. Λήψη αποφάσεων από το διοικητικό συμβούλιο	84
Άρθρο 93. Πρακτικά συνεδριάσεων και αποφάσεων διοικητικού συμβουλίου	84
Άρθρο 94. Προσυπογραφή πρακτικού χωρίς συνεδρίαση	85
Άρθρο 95. Ελλειψματικές αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου	85

Κεφάλαιο Β

Καθήκοντα διοικητικού συμβουλίου, συγκρούσεις συμφερόντων και ευθύνη

Άρθρο 96. Καθήκοντα διοικητικού συμβουλίου	88
Άρθρο 97. Υποχρέωση πίστωσης - Συγκρούσεις συμφερόντων.....	89
Άρθρο 98. Απαγόρευση ανταγωνισμού	90
Άρθρο 99. Διαφάνεια και εποπτεία των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη (Άρθρο 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ).....	90
Άρθρο 100. Χορήγηση άδειας για την κατάρτιση συναλλαγής με συνδεδεμένο μέρος (Άρθρο 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ).....	93
Άρθρο 101. Δημοσιότητα των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη (Άρθρο 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ)	96
Άρθρο 102. Ευθύνη μελών του διοικητικού συμβουλίου	97
Άρθρο 103. Άσκηση των αξιώσεων της εταιρείας.....	99
Άρθρο 104. Άσκηση των αξιώσεων της εταιρείας ύστερα από αίτημα της μειοψηφίας.....	100
Άρθρο 105. Διορισμός ειδικού εκπροσώπου για άσκηση της αγωγής.....	101
Άρθρο 106. Λοιπές διατάξεις.....	103
Άρθρο 107. Ευθύνη για άμεση ζημία τρίτων	104
Άρθρο 108. Έγκριση συνοδικής διαχείρισης.....	104

Κεφάλαιο Γ

Αμοιβές διοικητικού συμβουλίου

Άρθρο 109. Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης αμοιβών	104
Άρθρο 110. Πολιτική αποδοχών (Άρθρο 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ)	106
Άρθρο 111. Περιεχόμενο της πολιτικής αποδοχών (Άρθρο 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ).....	108
Άρθρο 112. Έκθεση αποδοχών (Άρθρο 9β της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ)	109
Άρθρο 113. Πρόγραμμα διάθεσης μετοχών σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου	

	Σελ.
και το προσωπικό	111
Άρθρο 114. Δωρεάν διάθεση μετοχών σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό	112
Κεφάλαιο Δ	
Μονομελές διοικητικό όργανο	
Άρθρο 115. Δυνατότητα διορισμού μονομελούς διοικητικού οργάνου (σύμβουλος-διαχειριστής)	114

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ Ή ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΚΕΡΔΗ ΣΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

3.1. Στοιχεία τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των διανεμόμενων κερδών	115
3.2. Διάθεση του «υπολοίπου» των καθαρών κερδών	116
3.3. Φορολογικές υποχρεώσεις λόγω διανομής κερδών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου που προκύπτουν μετά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων και μέχρι την έγκρισή τους από τη γενική συνέλευση.....	118
3.4. Φορολογικές υποχρεώσεις που προκύπτουν μετά την έγκριση της διάθεσης των κερδών από τη γενική συνέλευση.....	118
3.4.1. Εισόδημα - Οι διανομές των κερδών από κάθε είδους νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, χαρακτηρίζεται από το φορολογικό νόμο 4172/2013 ως «μέρισμα»	118
3.4.2. Παρακράτηση φόρου από τα διανεμόμενα κέρδη.....	119
3.4.3. Χρόνος καταβολής της υποκείμενης σε παρακράτηση πληρωμής	119
3.4.4. Απόδοση του φόρου.....	119
3.4.5. Εξάντληση φορολογικής υποχρέωσης	119
3.4.6. Χαρτόσημο αμοιβών μελών διοικητικού συμβουλίου	120
3.4.7. Απόδοση τέλους χαρτοσήμου	120
3.4.8. Ασφαλιστικές εισφορές	120
3.5. Η λογιστική των αμοιβών των μελών του διοικητικού συμβουλίου.....	120
3.5.1. Αμοιβές καταβαλλόμενες βάσει του άρθρου 109 (παρ. 1 και 2), Ν. 4548/2018	122
3.5.2. Η λογιστική των αμοιβών του άρθρου 109 (παρ. 1 και 2), Ν. 4548/2018.....	122
3.5.2.1. Αμοιβές στα μέλη διοικήσεως της εταιρείας από τα κέρδη.....	123
3.5.3. Αναφορά στο προσάρτημα των ποσών που δόθηκαν στην περίοδο για αμοιβές σε μέλη διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών συμβουλίων στα πλαίσια των καθηκόντων τους	125
3.5.4. Έκθεση αποδοχών ρυθμιζόμενη με την πολιτική αποδοχών	126
3.6. Προκαταβολή αμοιβών έναντι των κερδών	126

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΠΑΓΙΑ ΚΑΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ Ή ΕΞΟΔΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΣ

4.1.	Γενικά	127
4.1.1.	Πώς καθορίζονται	127
4.1.2.	Φορολογία εισοδήματος εξόδων παραστάσεως - Λοιπές κρατήσεις	127
4.2.	Έξοδα παραστάσεως καθοριζόμενα από το καταστατικό ή από την πολιτική αποδοχών	131
4.2.1.	Πώς καθορίζονται	131
4.2.2.	Η λογιστική	131
4.2.3.	Φορολογική αναγνώριση της δαπάνης εξόδων παραστάσεως καθορισμένων από το καταστατικό	132
4.3.	Έξοδα παραστάσεως καταβαλλόμενα με την έγκριση της γενικής συνέλευσης	132
4.3.1.	Πώς καθορίζονται	132
4.3.2.	Η λογιστική των εξόδων παραστάσεως που τελούν υπό την έγκριση της γενικής συνέλευσης	134
4.3.2.1.	Γενικά	134
4.3.2.2.	Η λογιστική των αμοιβών (έξοδα παραστάσεως, εκτός μισθού αμοιβές, αποζημιώσεις) βάσει των απόψεων του ΣΛΟΤ	136
4.3.3.	Φορολογική αναγνώριση της δαπάνης εξόδων παραστάσεως υπό αίρεση.	138
4.3.4.	Εισόδημα	139
4.4.	Έξοδα κινήσεως καταβαλλόμενα στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου (ή αποζημίωση κατ' αποκοπή έναντι δαπανών αναληφθείσας υπηρεσίας)	140

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΛΟΙΠΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ (εκτός μισθού αμοιβές -παροχές άνευ ανταλλάγματος - αποζημιώσεις λόγω αποχωρήσεως)

5.1.	Έννοια λοιπών αμοιβών	143
5.2.	Εκτός μισθού αμοιβές	145
5.2.1.	Έννοια	145
5.2.2.	Αμοιβές Διευθύνοντος ή Εντεταλμένου Συμβούλου	147
5.2.3.	Η λογιστική των εκτός μισθού αμοιβών	149
5.2.4.	Φορολογική αναγνώριση εκτός μισθού αμοιβών	149
5.2.5.	Φορολογία και χαρτόσημο, εκτός μισθού αμοιβών	151
5.3.	Παροχές άνευ ανταλλάγματος	151
5.3.1.	Έννοια	151
5.3.2.	Παροχές άνευ ανταλλάγματος κατά τον εμπορικό νόμο	152
5.3.3.	Αμοιβές που κρίθηκαν ως παροχές άνευ ανταλλάγματος	153
5.3.4.	Πότε τα ταξίδια των μελών του διοικητικού συμβουλίου θεωρούνται ως παροχές άνευ ανταλλάγματος	154

	Σελ.
5.3.5. Φορολογική αναγνώριση παροχών άνευ ανταλλάγματος	155
5.3.6. Φορολογία παροχών άνευ ανταλλάγματος	156
5.3.7. Παρακράτηση και απόδοση φόρου	157
5.3.8. Χαρτόσημο παροχών άρθρου 26, παρ. 5, Ν.Δ. 3323/1955.....	158
5.3.9. Η λογιστική των παροχών άνευ ανταλλάγματος	158
5.4. Αποζημιώσεις λόγω αποχωρήσεως	159
5.4.1. Αποχώρηση διοικητικού συμβούλιου - καταβολή αποζημιώσεως	159
5.4.2. Φορολογία και χαρτόσημο της οικειοθελώς καταβαλλόμενης αποζημιώσεως σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου.....	159
5.4.3. Φορολογική αναγνώριση της οικειοθελώς καταβαλλόμενης αποζημιώσεως σε μέλος του διοικητικού συμβουλίου	160
5.4.4. Η λογιστική των οικειοθελών αποζημιώσεων λόγω αποχώρησης μελών διοικητικού συμβουλίου	161

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΠΟΥ ΥΠΟΧΡΕΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΟ Ή ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΑΜΟΙΒΕΣ ΣΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΛΟΓΩ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

6.1. Αμοιβές λόγω ειδικών σχέσεων	162
6.1.1. Αμοιβές λόγω συμμετοχής στη διοίκηση και εποπτεία της εταιρείας.	162
6.1.2. Αμοιβές λόγω ειδικών σχέσεων	162
6.2. Έγκριση συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ή εντολής μέχρι 31.12.2018...	165
6.2.1. Προϋποθέσεις εγκρίσεως	165
6.2.2. Καθορισμός αμοιβών	169
6.2.3. Χορήγηση μελλοντικής αυξήσεως	172
6.2.4. Μισθοί μελών διοικητικού συμβουλίου οι οποίοι προϋπήρξαν υπάλληλοι της ανώνυμης εταιρείας	173
6.3. Έγκριση συμβάσεων με συνδεδεμένα πρόσωπα από 1.1.2019 βάσει των άρθρων 99 έως 101 του Ν. 4548/2018	174
6.3.1 Γενικά περί των νέων διατάξεων του άρθρου 99.....	174
6.3.2 Ποια είναι τα συνδεδεμένα πρόσωπα	177
6.3.3 Ποιες συμβάσεις δεν μπορεί να καταρτίσει η ανώνυμη εταιρεία εάν δεν έχει ληφθεί ειδική άδεια	178
6.3.4 Ποιες πράξεις και συμβάσεις εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις του άρθρου 99	178
6.3.5 Έννοια τρεχουσών συναλλαγών	179
6.3.6 Ποσοτικό κριτήριο διάκρισης των συναλλαγών της εταιρείας με συνδεδεμένα πρόσωπα	180
6.3.7 Προϋποθέσεις χορηγήσεως της άδειας	181
Ειδική άδεια με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου.....	181

Σελ.

Ειδική άδεια με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων	182
Περίπτωση όπου το διοικητικό συμβούλιο κατάρτισε τη σύμβαση πριν χορηγηθεί άδεια από τη γενική συνέλευση	182
Η συναλλαγή αφορά μέτοχο της εταιρείας	183
Τροποποίησης της καταρτισθείσας συναλλαγής	183
6.3.8. Κατάρτιση έκθεσης αξιολόγησης	183
6.3.9. Ανακοίνωση και δημοσιότητα	184
6.3.10 Συμβάσεις της εταιρείας και του μοναδικού της μετόχου.....	185
6.3.11 Οι διατάξεις του άρθρου 101 δεν θίγουν τις διατυπώσεις δημοσίωσης προνομιακών πληροφοριών.....	185
6.3.12 Μεταγενέστερη απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού	185
6.4. Φορολογική αναγνώριση δαπάνης μισθών μελών διοικητικού συμβουλίου.....	189
6.4.1. Γενικές αρχές φορολογικής έκπτωσης των μισθών των μελών του διοικητικού συμβουλίου	189
6.4.2. Κρίση του Σ.τ.Ε. για την προέγκριση των αμοιβών από τη γενική συνέλευση των μετόχων	191
6.4.3. Φορολογική έκπτωση εργοδοτικών εισφορών μέχρι 31.12.2013.....	194
6.4.4. Ασφάλιστρα ομαδικής ασφάλισης προσωπικού	194
6.5. Φορολογία μισθού που καταβάλλεται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας.....	194
6.5.1. Γενικά.....	194
6.5.2. Φορολογία μισθών μελών διοικητικού συμβουλίου.	196
6.5.2.1. Φορολογία μισθών από 1.1.2014	196
6.5.2.2. Φορολογία μισθών από 30.6.1992 έως 31.12.2013	196
6.5.2.3. Φορολογία μισθών από 1.1.1985 έως 29.6.1992	199
6.6. Παρακράτηση φόρου εισοδήματος από μισθούς που καταβάλλονται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας.....	200
6.6.1. Παρακράτηση φόρου εισοδήματος από 1.1.2014	200
6.6.2. Παρακράτηση φόρου εισοδήματος μέχρι 31.12.2013	200
6.6.2.1. Μισθοί φορολογούμενοι ως εισόδημα εμπορικών επιχειρήσεων..	200
6.6.2.2. Μισθοί φορολογούμενοι ως εισόδημα μισθωτών υπηρεσιών	203
6.6.3. Χαρτόσημο μισθών μελών διοικητικού συμβουλίου	203
6.6.4. Χορήγηση βεβαίωσης στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου για τους καταβαλλόμενους σε αυτούς μισθούς	204
6.7. Φορολογία αμοιβών συμβούλων ελευθέρων επαγγελματιών - Παρακράτηση φόρου	205
6.8. Μισθοί μελών διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης ναυτιλιακής εταιρείας .	205

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

7.1. Ασφάλιση στον Ε.Φ.Κ.Α. - Ασφαλιστικές εισφορές αμοιβών μελών διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας	206
--	-----

	Σελ.
7.1.1.1. Μέλη διοικητικού συμβουλίου τα οποία λαμβάνουν αμοιβές. - Διατάξεις ασφάλισης από 1.1.2020	206
7.1.1.2. Γενικοί διευθυντές, εντεταθμένοι Διευθύνοντες ή συμπράττοντες σύμβουλοι.....	209
7.1.1.3. Διανομή κερδών.....	210
7.1.2. Μέλη διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης επαγγελματικής ή βιοτεχνικής ή εμπορικής εταιρείας εφόσον είναι μέτοχοι με ποσοστό μετοχών τουλάχιστον 3%. - Διατάξεις ασφάλισης από 1.1.2020.....	210
7.1.3. Φορολογική έκπτωση ασφαλιστικών εισφορών	212

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΛΥΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

8.1. Λύση συμβάσεως εργασίας.....	214
8.2. Καταγγελία συμβάσεως εργασίας ιδρυτικών μελών και μετόχων - υπαλλήλων της ανώνυμης εταιρείας	215
8.3. Φορολογία αποζημιώσεως που καταβάλλεται από νομικά πρόσωπα σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου λόγω λύσεως της σχέσεως που τους συνδέει.....	216
8.3.1. Γενικά.....	216
8.3.2. Αυτοτελής φορολογία εισοδήματος.....	217
8.3.3. Φόρος δωρεάς.....	218
8.4. Χαρτόσημο αποζημιώσεως	218
8.5. Φορολογική αναγνώριση αποζημιώσεως που καταβάλλεται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου χωρίς νόμιμη υποχρέωση.....	219
8.6. Η λογιστική των αποζημιώσεων λόγω λύσεως της σχέσεως εργασίας	220
8.7. Παράδειγμα υπολογισμού αποζημιώσεως που καταβάλλεται σε μέλος του διοικητικού συμβουλίου	224

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

9.1. Γενικά.....	226
9.2. Αμοιβές διευθυντών λαμβανόμενες ως ποσοστά από τα κέρδη της χρήσεως	226
9.3. Υποχρεώσεις της ανώνυμης εταιρείας που προκύπτουν από τη διανομή κερδών στους διευθυντές και στους διαχειριστές	227
9.3.1. Φορολογικές υποχρεώσεις	227
9.3.2. Ασφαλιστικές υποχρεώσεις	227
9.4. Συμβάσεις με γενικούς διευθυντές και διευθυντές μέχρι 31.12.2018.....	228
9.4.1. Συμβάσεις απαγορευμένες	228
9.4.2. Συμβάσεις καταρτιζόμενες μετά από έγκριση της γενικής συνέλευσης	230

	Σελ.
9.4.3. Επιτρεπόμενες συμβάσεις	230
9.5. Συμβάσεις με γενικούς διευθυντές και διευθυντές. Πολιτική αποδοχών διοικητικών στελεχών από 1.1.2019 βάσει των άρθρων 110 έως 112 του Ν. 4548/2018)	232
9.5.1. Γενικά	232
9.5.2. Τι πρέπει να προσέχουμε στο καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας σχετικά με τις συμβάσεις των συνδεδεμένων και διοικητικών στελεχών της εταιρείας	233
9.5.2.1. Σχετικά με τις αποδοχές των μελών του διοικητικού συμβουλίου, του γενικού διευθυντή και του αναπληρωτή του και των διοικητικών στελεχών	233
9.5.2.2. Σχετικά με τις λοιπές συμβάσεις με τους γενικούς διευθυντές, και τους διευθυντές της ανώνυμης εταιρείας	234
9.5.2.3. Σχετικά με τη διανομή κερδών της χρήσεως στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου	235
9.5.3. Πολιτική αποδοχών	235
9.5.4. Περιεχόμενο της πολιτικής αποδοχών (Άρθρο 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ).....	239
9.5.5. Έκθεση αποδοχών (άρθρο 9β της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ.)	240
9.6. Οι «παροχές άνευ ανταλλάγματος» που λαμβάνουν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και οι διευθυντές θεωρούνται κατά νόμιμο μαχητό τεκμήριο ως εισόδημα κινητών αξιών	242

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	244
-----------------------------	-----

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Ε.Π.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11 ΠΕΡΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΕΩΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

11.1. Γενικά περί διαχείρισεως της Ε.Π.Ε.	250
11.2. Διαφορές ως προς την εκπροσώπηση (διαχείριση) μεταξύ Ε.Π.Ε., προσωπικών εταιρειών και Α.Ε.....	250
11.3. Διακρίσεις της διαχείρισεως.....	251
11.3.1. Νόμιμη διαχείριση και εκπροσώπηση της Ε.Π.Ε.	251
11.3.2. Κατ' εξουσιοδότηση διαχείριση και εκπροσώπηση της Ε.Π.Ε.	251
11.3.2.1. Ανάθεση της διαχείρισεως σε εταίρο.....	252
11.3.2.2. Ανάθεση της διαχείρισεως σε μη εταίρο	252
11.4. Απαγόρευση διορισμού διαχειριστών Ε.Π.Ε.	254
11.5. Εξουσία διαχειριστών	254

	Σελ.
11.6. Υποχρεώσεις διαχειριστών	255
11.7. Ευθύνη των διαχειριστών	256

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12 Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

12.1. Η διάθεση των κερδών της Ε.Π.Ε.	257
12.1.1. Σύγκληση γενικής συνέλευσης της Ε.Π.Ε.	257
12.1.2. Η διάθεση του αποτελέσματος των Ε.Π.Ε.....	257
12.1.3. Προσωρινές απολήψεις κερδών προσωπικών εταιρειών και νομικών οντοτήτων	261
12.2. Γενικά περί αμοιβής διαχειριστή - εταίρου	261
12.3. Τρόπος φορολογίας μισθού ή οποιασδήποτε άλλης απολαβής που καταβάλλεται σε εταίρους Ε.Π.Ε. στην οποία συμμετέχουν	262
12.4. Παρακράτηση φόρου από αμοιβή διαχειριστή εταίρου.....	262
12.5. Φορολογική αναγνώριση μισθού διαχειριστή εταίρου.....	263
12.5.1. Φορολογική έκπτωση αμοιβών	263
12.5.2. Φορολογική έκπτωση ασφαλιστικών εισφορών	263
12.6. Χαρτοσήμανση αμοιβής διαχειριστή - εταίρου	264
12.7. Χαρτόσημο κερδών Ε.Π.Ε.	264
12.8. Ασφάλιση διαχειριστών εταίρων.....	265
12.9. Η διάθεση των κερδών της Ε.Π.Ε.	265
12.9.1. Παράδειγμα διανομής κερδών	265
12.9.2. Φορολογία διανεμόμενων κερδών Ε.Π.Ε. και χρονοδιάγραμμα απόδοσης φόρων και υποβολής δηλώσεων.	269
12.10. Σύνταξη και έλεγχος οικονομικών καταστάσεων	269
12.11. Δημοσίευση των εγκεκριμένων ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και των σχετικών εκθέσεων των διαχειριστών και των ελεγκτών της εταιρείας.....	270
12.12. Φορολογικά θέματα εταιρειών περιορισμένης ευθύνης	271
12.12.1. Διανομή κερδών Ε.Π.Ε. με απόφαση της έκτακτης γενικής συνέλευσης	271
12.12.2. Ζημία από την εκκαθάριση αλλοδαπής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης	271
12.12.3. Εισοδήματα από Ε.Π.Ε. εσωτερικού και εξωτερικού.....	271

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12α ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΩΝ ΟΜΟΡΡΥΘΜΩΝ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

12α.1. Η σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων από τις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες.....	272
12α.1.1. Οι διατάξεις της εμπορικής νομοθεσίας	272
12α.1.2. Οι διατάξεις των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων.....	272

Σελ.

12α.1.3. Τήρηση λογιστικών βιβλίων	273
12α.1.4. Χρόνος περάτωσης της κατάρτισης των χρηματοοικονομικών κα- ταστάσεων	274
12α.1.5. Έγκριση χρηματοοικονομικών καταστάσεων.....	275
12α.2. Διανομή κερδών και ζημιών από τις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες	275
12α.2.1. Οι διατάξεις του εμπορικού νόμου	275
12α.2.1.1. Γενικά περί διάθεσης κερδών.....	275
12α.2.1.2. Σχηματισμός τακτικού και αφορολογήτων αποθεματικών	276
12α.2.2. Χρόνος υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων	276
12α.3. Η φορολογία των κερδών της ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης εταιρείας...	276
12α.3.1. Ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες τηρούσες διπλογραφικά βιβλία	276
12α.3.1.1. Συντελεστής φορολογίας κερδών.....	276
12α.3.1.2. Διανεμόμενα κέρδη.....	276
12α.3.1.3. Χρόνος απόκτησης του δικαιώματος είσπραξης των διανεμόμε- νων κερδών.....	277
12α.3.1.4. Ποσοστό παρακράτησης φόρου από τα διανεμόμενα μερίσματα	
12α.3.1.5. Χρόνος παρακράτησης.....	277
12α.3.1.6. Εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης κυρίως για τα φυσικά πρόσωπα	277
12α.3.1.7. Μη εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες.....	278
12α.3.1.8. Εξαιρέσεις από την παρακράτηση του φόρου	278
12α.3.1.9. Υπόχρεος για τη διενέργεια της παρακράτησης.....	278
12α.3.2. Ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες τηρούσες απλογραφικά βιβλία	278
12α.3.2.1. Συντελεστής φορολογίας κερδών.....	278
12α.3.2.2. Διανεμόμενα κέρδη. Δεν ενεργείται παρακράτηση φόρου, καθό- σον τα κέρδη αυτά φορολογούνται μόνο στο όνομα του νομι- κού προσώπου ή της νομικής οντότητας	279
12α.3.2.3. Χρόνος απόκτησης του δικαιώματος είσπραξης των διανεμόμε- νων κερδών.....	279
12α.4. Προσωρινές απολήψεις κερδών ή διανομή κερδών παρελθουσών χρήσε- ων, προσωπικών εταιρειών και νομικών οντοτήτων.....	279
12α.4.1. Οι διατάξεις του εμπορικού νόμου	279
12α.4.2. Φορολογία προσωρινών απολήψεων	279
12α.4.2.1. Προσωπικές εταιρείες τηρούσες διπλογραφικά βιβλία.....	279
12α.4.2.2. Προσωπικές εταιρείες τηρούσες απλογραφικά βιβλία.....	279
12α.4.3. Χρόνος κτήσης του εισοδήματος	280
12α.5. Προσωπικές εταιρείες οι οποίες εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 150 και 154 του Ν. 4548/2018	280
12α.5.1. Τήρηση διπλογραφικών βιβλίων.....	280
12α.5.2. Ετήσια και ενοποιημένη έκθεσης διαχείρισης του ή των διαχειρι- στών	280

	Σελ.
12α.5.3. Δημοσίευση οικονομικών καταστάσεων	281
12α.5.4. Τακτικός έλεγχος χρηματοοικονομικών καταστάσεων	282
Φορολογική μεταχείριση αμοιβών μελών προσωπικών εταιρειών (ομόρρυθμων, ετερορρυθμων και αστικών εταιρειών)	282
12α.6. Πότε προκύπτει σύμβαση εξηρημένης εργασίας και πότε σύμβαση εταιρείας	282
12α.7. Η προσφορά υπηρεσιών του εταίρου στην εταιρεία	283
12α.7.1. Εταιρική εργασιακή σχέση (εισφορά εργασίας)	284
12α.7.2. Παροχή πρόσθετης εργασίας από τον εταίρο στην εταιρεία	285
12α.8. Οι αμοιβές λόγω παροχής υπηρεσιών διαχείρισης ή/και εκπροσώπησης του εταίρου προς την εταιρεία: α) χαρακτηρίζονται ως εισόδημα από μισθωτή εργασία και β) εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των εταιρειών	286
12α.9. Αμοιβές φυσικού προσώπου μέλους προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε., Ε.Ε.) και αστικών εταιρειών οι οποίες απορρέουν από τη συμμετοχή του στην εταιρεία και δεν προέρχονται από τα κέρδη.....	287
12α.10. Διευκρινίσεις του Υπ. Οικονομικών (με την πολ. 1139/ 30.06.2015).....	288
12α.11. Φορολογική μεταχείριση ασφαλιστικών εισφορών μελών προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε., Ε.Ε.) και αστικών εταιρειών	288
12α.12. Έξοδος εταίρου από την εταιρεία. Αυτοτελής φόρος υπεραξίας.....	289
12α.13. Παράδειγμα διανομής και φορολογίας ομόρρυθμης εταιρείας.....	290
12α.14. Συμπλησιμός φορολογικών ζημιών ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης εταιρείας	292

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

ΠΕΡΙ ΑΜΟΙΒΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΜΗ ΕΤΑΙΡΟΥ

13.1. Γενικά.....	293
13.2. Φορολογική αναγνώριση μισθού διαχειριστή μη εταίρου	293
13.3. Παρακράτηση φόρου και χαρτοσήμου από αμοιβές που καταβάλλονται σε διαχειριστές μη εταίρους.....	294
13.4. Ασφάλιση στο Ι.Κ.Α. διαχειριστών ΕΠΕ μη εταίρων.....	294
13.5. Ασφάλιση στον Ε.Φ.Κ.Α.	294

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΑΜΟΙΒΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Ε.Π.Ε.

14.1. Σε ποιους λογαριασμούς καταχωρούνται οι αμοιβές των διαχειριστών	296
--	-----

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ (ΚΕΡΔΟΣ Ή ΖΗΜΙΑ ΧΡΗΣΕΩΣ)

15.1. Έννοια καθαρών κερδών.....	297
15.2. Κατηγορίες οντοτήτων και εταιρειών.....	297

Σελ.

15.3.	Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των πολύ μικρών επιχειρήσεων	298
15.3.1.	Οι ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες, οι ατομικές επιχειρήσεις κ.α. οποίες έχουν κύκλο εργασιών μέχρι ευρώ 1.500.000 χαρακτηρίζονται ως πολύ μικρές οντότητες (επιχειρήσεις)	298
15.3.2.	Ανώνυμες εταιρείες, Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε., ετερόρρυθμες κατά μετοχές και Ο.Ε. ή Ε.Ε όταν όλοι οι εταίροι των προσώπων αυτών έχουν περιορισμένη ευθύνη	302
15.4.	Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των μικρών επιχειρήσεων	306
15.4.1.	Οι ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες, οι ατομικές επιχειρήσεις κ.α. οποίες έχουν κύκλο εργασιών άνω των ευρώ 1.500.000 χαρακτηρίζονται ως μικρές οντότητες (επιχειρήσεις)	307
15.4.2.	Μικρές ανώνυμες εταιρείες, Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε, ετερόρρυθμες κατά μετοχές και ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες όταν όλοι οι εταίροι των προσώπων αυτών έχουν περιορισμένη ευθύνη	307

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

16.1.	Το σύστημα φορολογίας εισοδήματος της ανώνυμης εταιρείας και της ΕΠΕ που καθιέρωσε ο Ν. 2065/1992	314
16.2.	Περί του φόρου εισοδήματος της ανώνυμης εταιρείας	318
16.2.1.	Γενικά	318
16.2.2.	Διάκριση του φόρου εισοδήματος της ανώνυμης εταιρείας	318
16.3.	Λοιποί μη ενσωματούμενοι στο λειτουργικό κόστος φόροι	321
16.4.	Ο φόρος εισοδήματος και οι λοιποί μη ενσωματούμενοι στο λειτουργικό κόστος φόροι είναι εταιρικά βάρη	322
16.5.	Φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων βάσει του Ν. 4172/2013	323
16.5.1.	Αντικείμενο του φόρου	323
16.5.2.	Υποκείμενο του φόρου	324
16.5.3.	Απαλλασσόμενα νομικά πρόσωπα	324
16.5.4.	Έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα- Έννοια κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα	325
16.5.5.	Διανομή ή Κεφαλαιοποίηση κερδών	326
16.5.6.	Εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες	326
16.5.7.	Είσπραξη ενδοομιλικών μερισμάτων - Απαλλογή από το φόρο εισοδήματος. Σε ποιες περιπτώσεις παρέχεται απαλλογή	327
16.5.8.	Το ποσό των εισπραττόμενων μερισμάτων που απαλλογείται της φορολογίας εμφανίζεται σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού	328
16.5.9.	Φορολογικός συντελεστής (άρθρο 58, Ν. 4172/2013)	329
16.5.10.	Φορολογητέο εισόδημα νομικών προσώπων	329
16.6.	Εκκαθάριση νομικών προσώπων	330
16.7.	Μερίσματα (Έννοια μερισμάτων - Παρακράτηση φόρου - Εξάντληση φορολογικής υποχρέωσης)	330
16.7.1.	Έννοια του όρου «μερίσματα» βάσει του Ν. 4172/2013	330

	Σελ.
16.7.2. Θεωρείται ως μέρος α όποιο ποσό διανέμεται από νομικά πρόσωπα (ανώνυμες εταιρείες, Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε. προσωπικές και οντότητες) οι οποίες τηρούν διπλογραφικά βιβλία.....	330
16.7.3. Προσωπικές εταιρείες και οντότητες οι οποίες τηρούν απλογραφικά βιβλία - Διανομή κερδών. Δεν ενεργείται παρακράτηση φόρου, καθόσον τα κέρδη αυτά φορολογούνται μόνο στο όνομα του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας	331
16.8. Παρακράτηση φόρου από μερίσματα	331
16.8.1. Ποσοστό παρακράτησης	331
16.8.2. Χρόνος παρακράτησης.....	332
16.8.3. Προσωρινές απολήψεις κερδών προσωπικών εταιρειών και νομικών οντοτήτων	334
16.8.4. Εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης για τους μετόχους:	
α) ημεδαπά φυσικά πρόσωπα ή.....	334
β) φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που δεν έχει τη φορολογική κατοικία του και δεν διατηρεί μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και τα νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δεν ασκούν δραστηριότητα στην Ελλάδα μέσω γραφείου, παραρτήματος, κ.λπ	334
16.8.5. Μέτοχοι ημεδαπά νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα των αλλοδαπών νομικών προσώπων.....	334
16.8.6. Εξαιρέσεις από την παρακράτηση φόρου μερισμάτων	334
16.8.7. Υπόχρεος για τη διενέργεια της παρακράτησης	335
16.8.8. Απόδοση φόρου μερισμάτων	335

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ - ΔΙΑΘΕΣΗ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΚΕΡΔΩΝ

17.1. Κέρδη επί των οποίων υπολογίζεται το τακτικό αποθεματικό και το πρώτο μέρος.....	336
17.2. Τακτικό αποθεματικό	338
17.3. Διανομή μερισμάτων.....	340
17.3.1. Γενικά περί διανομής μερισμάτων από τα κέρδη της ανώνυμης εταιρείας	340
17.3.2. Προϋποθέσεις και περιορισμός διανομής ποσών	342
17.4. Διάθεση του «υπολοίπου» των καθαρών κερδών	345
17.5. Επιστροφή παράνομα εισπραχθέντων ποσών	345

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18

Η ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ

18.1. Αμοιβές λόγω επιβράβευσης των προσπαθειών του προσωπικού.....	346
18.1.1. Τρόποι επιβράβευσης.....	346

Σελ.

18.1.2.	Η λογιστική των αμοιβών.....	346
18.2.	Έκτακτες παροχές καταβληθόμενες στο προσωπικό ως επιβράβευση των επιτυχών προσπαθειών του	347
18.2.1.	Η λογιστική των εκτάκτων αμοιβών.....	347
18.2.2.	Πότε οι έκτακτες αμοιβές θεωρούνται ότι περιλαμβάνονται στην έννοια των τακτικών αμοιβών.....	347
18.2.3.	Ασφαλιστικές εισφορές επί των εκτάκτων παροχών.....	348
18.2.4.	Εισόδημα και χαρτόσημο εκτάκτων παροχών	349
18.3.	Διανομή κερδών στο προσωπικό των ανωνύμων εταιρειών.....	352
18.3.1.	Η διάθεση των κερδών της ανώνυμης εταιρείας.....	352
18.3.2.	Ποσοστό των κερδών που διατίθεται στο προσωπικό.....	352
18.3.3.	Φορολογία διανεμόμενων κερδών στο προσωπικό ανωνύμων εταιρειών	354
18.3.3.1.	Εισόδημα	354
18.3.3.2.	Χρόνος κτήσεως εισοδήματος	354
18.3.3.3.	Παρακράτηση φόρου.....	355
18.3.4.	Χαρτόσημο αμοιβών	355
18.3.5.	Ασφαλιστικές εισφορές	356
18.3.6.	Τα ποσοστά των κερδών που διανέμονται στο προσωπικό δεν θεωρούνται τακτικές αποδοχές.....	357
18.3.7.	Σε ποιες περιπτώσεις η διανομή κερδών στο προσωπικό θεωρείται δωρεά.....	357

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΕΡΔΩΝ

19.1.	Οι εταιρείες απαγορεύεται να διανείμουν κέρδη όταν το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων εγκαταστάσεως δεν καλύπτεται από προαιρετικά αποθεματικά και υπόλοιπο κερδών εις νέο	360
19.2.	Η ανώνυμη εταιρεία απαγορεύεται να διανείμει κέρδη όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων γίνει μικρότερο από το άθροισμα του μετοχικού κεφαλαίου και των αποθεματικών που απαγορεύεται η διανομή τους	360

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΚΕΡΔΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

20.1.	Υποχρεώσεις της ανώνυμης εταιρείας από την ημέρα κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων έως την έγκριση αυτών.....	363
20.1.1.	Χρόνος περατώσεως λογιστικών εργασιών τέλους χρήσεως - Υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.....	363
20.1.2.	Υπογραφή των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.....	363
20.1.3.	Πρόσκλησης της γενικής συνέλευσης.....	364
20.1.4.	Δημοσίευση της πρόσκλησης της γενικής συνέλευσης	364
20.1.5.	Δικαιώματα μετόχων πριν τη τακτική γενική συνέλευση.....	365

	Σελ.
20.1.6. Τόπος όπου συνέρχεται η γενική συνέλευση	366
20.1.7. Χρόνος σύγκλησης της τακτικής γενικής συνέλευσης.....	366
20.1.8. Έγκριση των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων από την τακτική γενική συνέλευση	367
20.1.9. Έγκριση συνολικής διαχείρισης και απαίτησή των ελεγκτών	369
20.1.10. Εγκυρότητα αποφάσεων γενικής συνέλευσης	369
20.1.11. Αναβολή γενικής συνέλευσης.....	370
20.2. Δημοσίευση χρηματοοικονομικών καταστάσεων και έκθεσης διαχείρισης...	370
20.3. Παράδειγμα διανομής κερδών ανώνυμης εταιρείας	373
20.3.1. Υπολογισμός στοιχείων «Πίνακα Διαθέσεως Αποτελεσμάτων»	374
20.3.2. Υπολογισμός προκαταβολής φόρου εισοδήματος	378
20.3.3. Λογιστικές εγγραφές φορολογίας και διάθεσης κερδών	378
20.3.3.1. Αποτέλεσμα μετά φορολογία - Προκαταβολή φόρου - Μέρισμα	378
20.3.3.2. Η λογιστική των αμοιβών των μελών του διοικητικού συμβουλίου καταβληθείσες μέχρι 31.12.2018	380
20.3.3.3. Η λογιστική των αμοιβών των μελών του διοικητικού συμβουλίου από 1.1.2019	386
20.3.4. Χρονοδιάγραμμα απόδοσης φόρων και υποβολή δηλώσεων	387
20.4. Έγκριση συνολικής διαχείρισης.....	387
20.5. Ευθύνη για την κατάρτιση και τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων και της έκθεσης διαχείρισης	388

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΛΑΘΟΥΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 28, ΤΟΥ Ν. 4308/2014 ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

21.1. Έννοια λογιστικού λάθους	390
21.2. Η διόρθωση των λαθών βάσει του άρθρου 28 των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014) ή του ΔΛΠ 8	390
21.3. Η διόρθωση του λάθους βάσει οδηγιών της ΑΑΔΕ.....	393
21.4. Υποβολή εκπρόθεσμη τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος λόγω διόρθωσης λάθους.....	394

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22

ΔΙΑΝΟΜΗ ΠΡΟΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ

22.1. Γενικά περί της διανομής προσωρινού μερίσματος από τις ανώνυμες εταιρείες	396
22.2. Σύμβαση προσωρινών οικονομικών καταστάσεων.....	397
22.3. Λογιστικά βιβλία που θα καταχωρηθούν οι προσωρινές οικονομικές καταστάσεις	398
22.4. Καθορισμός από το διοικητικό συμβούλιο του καταβλητέου προμερίσματος.....	400
22.5. Χρόνος κτήσεως εσόδου από προμερίσματα.....	401

Σελ.

22.6. Διανομή εικονικών κερδών.....	402
-------------------------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23
Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΡΝΗΤΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ
(Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΖΗΜΙΩΝ)

23.1. Η «διάθεση» του αρνητικού αποτελέσματος	403
23.2. Η λογιστική της μελλοντικής καλύψεως του αρνητικού αποτελέσματος.....	403
23.2.1. Γενικά περί της λογιστικής αποσβέσεως των ζημιών	403
23.2.2. Ορθός συμψηφισμός ζημιών με μελλοντικά κέρδη.....	405
23.2.3. Λανθασμένος συμψηφισμός ζημιών με μελλοντικά κέρδη	406
23.2.4. Συμπέρασμα	407
23.3. Συμψηφισμός ζημίας με μελλοντικά κέρδη.....	407
23.4. Απόσβεση ζημίας ανώνυμης εταιρείας με μείωση του μετοχικού κεφαλαίου	408
23.5. Απόσβεση ζημίας ανώνυμης εταιρείας με διάθεση τακτικού αποθεματικού	410
23.6. Απόσβεση ζημίας με τη θετική διαφορά επιμέτρησης περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία.....	411
23.7. Η αύξηση των ζημιών των ανώνυμων εταιρειών και των ΕΠΕ τις οδηγεί στη λύση τους (ή στο νομικό θάνατο).....	412
23.7.1. Γενικά.....	412
23.7.2. Κατώτατα όρια των ιδίων κεφαλαίων της ανώνυμης εταιρείας.....	413
23.7.3. Κατώτατα όρια των ιδίων κεφαλαίων της ΕΠΕ	417
23.8. Οι ζημίες επηρεάζουν τη διανομή των κερδών και αποθεματικών της ανώνυμης εταιρείας.....	417
23.9. Περί του αρνητικού φορολογικού αποτελέσματος (ή της φορολογικής ζημίας)	418
23.9.1. Μεταφορά ζημιών (από επιχειρηματική δραστηριότητα) άρθρο 27, Ν. 4172/2013.....	418
23.9.2. Συμψηφισμός φορολογικής ζημίας με τα φορολογητέα κέρδη της ίδιας χρήσεως.....	420
23.9.2.1. Διατάξεις βάσει του Ν. 2238/1994.....	420
23.9.2.2. Διατάξεις βάσει του Ν. 4172/2013.....	424
23.9.3. Συμψηφισμός φορολογικής ζημίας με τα φορολογητέα κέρδη επόμενων χρήσεων	425
23.10. Απαγορεύσεις μεταφοράς της φορολογικής ζημίας.....	434
23.10.1. Απαλλασσόμενες της φορολογίας εισοδήματος δεν μπορούν να μεταφέρουν τη φορολογική ζημία	434
23.10.2. Οι επιχειρήσεις δεν μπορούν να μεταφέρουν στην επόμενη χρήση για συμψηφισμό τη φορολογική ζημία που προέρχεται από έσοδα απαλλασσόμενα του φόρου ή φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο	434
23.11. Απώλεια του δικαιώματος μεταφοράς της ζημίας	435
23.12. Η τεχνική μεταφοράς για συμψηφισμό της φορολογικής ζημίας στα επόμενα πέντε (5) έτη	436
23.12.1. Η μεταφορά της ζημίας στις επόμενες πέντε (5) χρήσεις επιτρέπεται	

	Σελ.
μόνο εάν οι χρήσεις αυτές έχουν κέρδη.....	436
23.12.2. Η ζημία δεν μεταφέρεται στην επόμενη χρήση, όταν το αποτέλεσμα της επόμενης χρήσεως είναι ζημιογόνο	437
23.12.3. Ο συμπηφισμός των μεταφερόμενων ζημιών με τα κέρδη της χρήσεως προηγείται του σχηματισμού αφορολογήτων εκπτώσεων ...	437
23.13. Τα διανεμόμενα κέρδη (μερίσματα, αμοιβές Δ.Σ. κ.λπ.) δεν μπορούν να συμπηφισθούν με μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες - Φορολογική Ζημία προερχόμενη από έσοδα συμμετοχών.....	439
23.14. Κεφαλαιοποίηση ή διανομής κερδών για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος - Ύπαρξη φορολογικών ζημιών	441
23.14.1. Τα διανεμόμενα κέρδη των νομικών προσώπων τα οποία απαλλιάσσονται του φόρου εισοδήματος	441
23.14.2. Διανομή κερδών από τα μεγαλύτερα των φορολογικών, βάσει Δ.Λ.Π., κέρδη	442
23.14.3. Διανομή κερδών χρήσεως παρά την ύπαρξη φορολογικών ζημιών. Τα διανεμόμενα κέρδη φορολογούνται και επίσης αυξάνουν τις φορολογικές ζημίες	442
23.14.3.1. Διανέμονται κέρδη της τρέχουσας χρήσεως ενώ η δήλωση φορολογίας εισοδήματός της χρήσεως αυτής εμφανίζει μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες προηγούμενων χρήσεων	442
23.14.3.2. Διανέμονται λογιστικά κέρδη της τρέχουσας χρήσεως και η δήλωση φορολογίας εισοδήματος της ίδιας επιχείρησης εμφανίζει φορολογικές ζημίες οι οποίες έχουν προκύψει από φορολογική αναμόρφωση των λογιστικών κερδών της τρέχουσας χρήσης...	443
23.14.3.3. Το φορολογικό αποτέλεσμα του τρέχοντος φορολογικού έτους, είναι ζημιογόνο όμως λόγω συμπηφισμού των «προσωρινών διαφορών»	444
23.14.4. Διανομή κερδών προηγούμενων χρήσεων και φορολογικές ζημίες. Τα διανεμόμενα κέρδη προηγούμενων χρήσεων για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος, φορολογούνται αλλά δεν αυξάνουν τις φορολογικές ζημίες.....	444
23.14.5. Οι φορολογικές ζημίες παρελθουσών χρήσεων δεν μπορούν να συμπηφισθούν με αφορολόγητα αποθεματικά	445
23.15. Μεταβολή ιδιοκτησίας επιχείρησης και μεταφορά ζημιών.	445
23.15.1. Ο αντικαταχρηστικός κανόνας της παρ. 5, του άρθρου 27, του Ν. 4172/2013 περί μη μεταφοράς των φορολογικών ζημιών.	446
23.15.2. Πως εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις της παρ. 5, του άρθρου 27 περί μη μεταφοράς των φορολογικών ζημιών.	447
23.15.2.1. Μεταβολή της άμεσης συμμετοχής	447
23.15.2.2. Μεταβολή της έμμεσης συμμετοχής	448
23.15.2.3. Ως προς τη μεταβολή των δικαιωμάτων ψήφου	449
23.16. Φορολογική μεταχείριση ζημιών που προκύπτουν στην αλληλοδαπή	449
23.16.1. Γενικά	449
23.16.2. Ζημίες από την άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας	450

Σελ.

23.16.3. Ζημίες από εκκαθάριση αλληλοδαπής εταιρείας	451
--	-----

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

ΔΙΑΘΕΣΗ Ή ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΚΕΡΔΩΝ ΕΙΣ ΝΕΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Ή ΔΙΑΘΕΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΚΕΡΔΩΝ ΕΙΣ ΝΕΟΝ

24.1. Το σύστημα φορολογίας της ανώνυμης εταιρείας και της ΕΠΕ που καθιέρωσε ο Ν. 2065/1992	453
24.2. Διάθεση ή κεφαλαιοποίηση από 30.6.1992 και μετά αποθεματικών και υπολοίπου κερδών εις νέον φορολογηθέντων με το σύστημα που ίσχυε προ του Ν. 2065/1992	453
24.3. Φορολογημένα αποθεματικά και υπόλοιπο κερδών εις νέον σχηματισθέντα από φορολογημένα κέρδη ισολογισμών που έληξαν μέχρι 29.6.1992	455
24.3.1. Φορολογημένα αποθεματικά και υπόλοιπο κερδών εις νέον σχηματισθέντα από κέρδη διαχειριστικών χρήσεων που έληξαν μέχρι 30.12.1991	455
24.3.2. Φορολογημένα αποθεματικά και υπόλοιπο κερδών εις νέον σχηματισθέντα από κέρδη διαχειριστικών χρήσεων που έληξαν από 31.12.1991 έως 29.6.1992	457
24.4. Διάθεση ή κεφαλαιοποίηση αποθεματικών και υπολοίπου κερδών εις νέον που σχηματίσθηκαν από κέρδη διαχειριστικών χρήσεων που κλείνουν από 30.6.1992 και μετά	459
24.5. Φορολογημένα αποθεματικά άρθρου 8, Ν. 2579/1998	459
24.5.1. Φορολογία αφορολόγητων αποθεματικών βάσει του άρθρου 8 του Ν. 2579/1998	459
24.5.2. Φορολογία αφορολόγητων αποθεματικών που σχηματίσθηκαν μέχρι 29.6.1992 και εμφανίζονται την 17.2.1998 στα έκτακτα αποθεματικά και στο υπόλοιπο κερδών εις νέον	460
24.5.3. Παρατηρήσεις για το αφορολόγητο αποθεματικό «Έκπτωση επί της εφ' άπαξ καταβολής φόρου εισοδήματος»	463
24.6. Λοιπά θέματα κεφαλαιοποιήσεως φορολογημένων αποθεματικών	464
24.7. Διανομή ή κεφαλαιοποίηση φορολογημένων αποθεματικών προηγούμενων χρήσεων βάσει του Ν. 4172/2013	464
24.7.1. Γενικά περί φορολογίας αποθεματικών προηγούμενων χρήσεων ..	464
24.7.1.1. Θεωρείται ως μέροςμα όποιο ποσό διανέμεται από νομικά πρόσωπα (ανώνυμες εταιρείες, Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε. προσωπικές και οντότητες) που τηρούν διπλογραφικά βιβλία	464
24.7.1.2. Διανομή ή κεφαλαιοποίηση κερδών παρελθουσών χρήσεων	465
24.7.1.3. Διανομή ή κεφαλαιοποίηση αποθεματικών από κέρδη παρελθουσών χρήσεων των ΕΠΕ και των προσωπικών εταιρειών	465

	Σελ.
24.7.1.4. Έγκριση της διανομής αποθεματικών ή κερδών προηγούμενων χρήσεων από τη γενική συνέλευση των μετόχων ή εταιρών.....	466
24.7.2. Πρόσωπα άρθρου 45 με διπλογραφικά λογιστικά βιβλία-φορολογία αποθεματικών προηγούμενων χρήσεων. (Υπ. Οικονομικών πολ. 1059/2015).....	468
24.7.2.1. Διανομή ή κεφαλαιοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών προηγούμενων χρήσεων (ή αποθεματικά για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων)...	468
24.7.2.2. Διανομή ή κεφαλαιοποίηση αποθεματικών προηγούμενων χρήσεων που έχουν φορολογηθεί κατ' ειδικό τρόπο (π.χ. αποθεματικά από τόκους καταθέσεων)	469
24.7.2.3. Αφορολόγητα αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων	470
24.7.2.4. Αφορολόγητα αποθεματικά από επιχορηγήσεις παγίων	471
24.7.2.5. Αφορολόγητα αποθεματικά που σχηματίζονται με βάση τις διατάξεις του νέου Κ.Φ.Ε. (Ν. 4172/2013)	472
24.7.2.6. Αφορολόγητα αποθεματικά που σχηματίζονται με βάση τα απαλλασσόμενα της φορολογίας εισοδήματος ενδοεταιρικά μερίσματα (άρθρο 48, Ν. 4172/2013).....	472
24.7.2.7. Αφορολόγητα αποθεματικά από την υπερτίμηση αναγκαστικής απαλλοτριώσεως ακινήτου.....	472
24.7.2.8. Κέρδη του φορολογικού έτους που έληξε. - Διανομή κερδών για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.....	474
24.7.3. Πρόσωπα άρθρου 45 με απλογραφικά λογιστικά βιβλία-φορολογία αποθεματικών προηγούμενων χρήσεων.....	475
24.8. Μετατροπή ανώνυμης εταιρείας, Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. σε προσωπική εταιρεία - Φορολογία αποθεματικών	475

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

25.1. Γενικά.....	476
25.2. Φορολογία κεφαλαιοποιούμενων αφορολόγητων αποθεματικών	476
25.2.1. Γενικές αρχές φορολογίας	476
25.2.2. Αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων	477
25.2.2.1. Ανωνύμων εταιρειών με μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο.	477
25.2.2.2. Λοιπών ανωνύμων εταιρειών και ΕΠΕ	480
25.2.3. Ειδικά αφορολόγητα αποθεματικά επενδύσεων.....	482
25.2.3.1. Εμπορικών επιχειρήσεων	482
25.2.3.2. Βιομηχανικών κ.λπ. επιχειρήσεων άρθρου 2 Ν. 1892/1990.....	482
25.2.4. Συνέπειες σε περίπτωση διαλύσεως της επιχειρήσεως ή μειώσεως του κεφαλαίου μετά την κεφαλαιοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών.	483
25.2.4.1. Αναπτυξιακών νόμων.....	483

Σελ.

25.2.4.2. Ειδικά αποθεματικά άρθρα 22, Ν. 1828/1989.....	484
25.2.4.3. Ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού επιχειρήσεων.....	485
25.2.4.4. Μέχρι ποιο σημείο μπορεί να μειωθεί το μετοχικό κεφάλαιο με βάση τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας.....	485
25.3. Ποιο όργανο είναι αρμόδιο για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών.....	485
25.4. Πώς θα διανεμηθούν οι νέες μετοχές.....	485
25.5. Καταχώρηση πληροφοριών για αύξηση του κεφαλαίου.....	485
25.6. Απαλλοτρίωση από το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου.....	486

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

26.1. Διανομή ή κεφαλαιοποίηση κερδών παρελθουσών χρήσεων.....	487
26.2. Ποιο όργανο είναι αρμόδιο για τη διάλυση των αποθεματικών της εταιρείας.	487
26.2.1. Τι ίσχυε μέχρι 31.12.2018.....	487
26.2.2. Η νέα διάταξη του Ν. 4548/2018 η οποία ισχύει από 1.1.2019.....	491
26.3. Χρόνος κτήσης του εισοδήματος.....	491
26.4. Διανομή κερδών παρελθουσών χρήσεων σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και στο προσωπικό ανώνυμης εταιρείας με απόφαση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης.....	492
26.5. Διανομή κερδών και αποθεματικών προηγούμενων χρήσεων με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου.....	492
26.6. Λοιπά θέματα.....	493

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 27

«ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΤΗ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ»

27.1. Εμφάνιση στον ισολογισμό του λογαριασμού «Διαφορές από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στη εύλογη αξία».....	494
27.2. Η λογιστική του λογαριασμού «Διαφορές από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στη εύλογη αξία».....	495
27.3. Πότε κεφαλαιοποιούνται ή διανέμονται οι «Διαφορές από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στη εύλογη αξία».....	495
27.4. Αναβαλλόμενη φορολογία επί της διαφοράς εύλογης αξίας από την επιμέτρηση στην εύλογη αξία.....	495
27.5. Παράδειγμα.....	496
27.6. Πληροφορίες στο προσάρτημα.....	501

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28

Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΔΩΡΕΑΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

28.1. Η λογιστική των λαμβανόμενων δωρεάν μετοχών λόγω κεφαλαιοποίησε-
--

	Σελ.
ως ιδίων κεφαλαίων	502
28.2. Κεφαλαιοποίηση φορολογημένων αποθεματικών και υπολοίπου κερδών εις νέον	505
28.3. Κεφαλαιοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών	505

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ

ΟΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 29

Η ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

29.1. Μετοχικό κεφάλαιο	507
29.1.1. Αρχικό κεφάλαιο	507
29.1.2. Όργανα αύξησεως μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας	508
29.2. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου από την καταστατική γενική συνέλευση	508
29.2.1. Γενικά	508
29.2.2. Στο καταστατικό δεν υπάρχει διάταξη για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου	509
29.2.3. Τα αποθεματικά της ανώνυμης εταιρείας υπερβαίνουν το 1/4 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου	509
29.2.4. Ποσοστά καταστατικής γενικής συνέλευσης για αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ή τακτική αύξηση κεφαλαίου	509
29.3. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με συνήθη γενική συνέλευση ή έκτακτη αύξηση κεφαλαίου	510
29.3.1. Αύξηση κεφαλαίου κατά την πρώτη πενταετία από τη σύσταση της ανώνυμης εταιρείας, εφόσον προβλέπεται από το καταστατικό	511
29.3.2. Αύξηση κεφαλαίου που επιβάλλεται από διάταξη νόμου	512
29.3.3. Αύξηση κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών	512
29.4. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου	513
29.4.1. Γενικά	513
29.4.2. Το διοικητικό συμβούλιο έχει δικαίωμα από το καταστατικό να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο	514
29.4.3. Η γενική συνέλευση μπορεί να εκχωρήσει το δικαίωμα στο διοικητικό συμβούλιο να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο	515
29.4.4. Η γενική συνέλευση μπορεί να ανανεώσει το δικαίωμα του διοικητικού συμβουλίου να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο	515
29.4.5. Παράδειγμα	516
29.4.5.1. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου την 30.9.2020 με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου	516
29.4.5.2. Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου την 30.10.2020 και την 31.1.2021 από τη συνήθη γενική συνέλευση	517
29.4.5.3. Τροποποιήσεις καταστατικού	517
29.5. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου αρχικά από το Διοικητικό Συμβούλιο και στη συνέχεια από τη γενική συνέλευση	517

Σελ.

29.6.	Διαδικασία αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου.....	518
29.6.1.	Τι αναφέρει η απόφαση του αρμόδιου οργάνου για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου	518
29.6.2.	Καταβολή και πιστοποίηση της καταβολής του κεφαλαίου	519
29.6.3.	Δικαίωμα προτίμησης των παλαιών μετόχων	522
29.6.4.	Περιορισμός ή αποκλεισμός του δικαιώματος	523
29.6.5.	Δυνατότητα μερικής κάλυψης του κεφαλαίου σε περιπτώσεις αύξησης	523
29.6.6.	Διάθεση νέων μετοχών με τιμές έκδοσης διαφορετικές.....	524
29.6.7.	Εκποίηση αδιάθετων κλασματικών υπολοίπων.....	524
29.6.8.	Σύμβαση ανάληψης μετοχών	524
29.7.	Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	525
29.7.1.	Η λογιστική των εξόδων αύξησης κεφαλαίου	525
29.7.2.	Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου	525
29.7.3.	Απαλληλαγή από το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου	526
29.8.	Η λογιστική της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου	527
29.9.	Καταθέσεις χρημάτων από μετόχους για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.....	527
29.10.	Αύξηση κεφαλαίου με εισφορές σε είδος	528
29.10.1.	Εισφερόμενα είδη και αποτίμησή τους.....	528
29.10.2.	Δυνατότητα μη αποτίμησης των εταιρικών εισφορών	530
29.10.3.	Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με συμψηφισμό χρεών	531
29.11.	Μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου	532
29.12.	Απαγόρευση απαλληλαγής από την υποχρέωση καταβολής εισφοράς ή επιστροφή εισφοράς	535

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 29α**ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ**

29α.1.	Καταθέσεις των μετόχων για αύξηση του κεφαλαίου	536
29α.2.	Προθεσμία καταβολής του ποσού του μετοχικού κεφαλαίου.....	537
29α.3.	Καταθέσεις μετόχων με προορισμό την μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου	537
29α.4.	Ο έλεγχος του λογαριασμού 42.00 «Καταθέσεις μετόχων»	540
29α.5.	Χαρτόσημο επί των ποσών των καταθέσεων	541
29α.6.	Απόφαση γενικής συνέλευσης των μετόχων για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.....	542
29α.7.	Η λογιστική της αύξησης κεφαλαίου	544
29α.8.	Αναίρεση της ανέκκλητης δέσμευσης	546

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30**Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ**

30.1.	Γενικά.....	547
30.2.	Περιπτώσεις μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου	548

	Σελ.
30.2.1. Υποχρεωτική μείωση του μετοχικού κεφαλαίου	548
30.2.2. Εκούσια μείωση του μετοχικού κεφαλαίου	549
30.2.2.1. Πραγματική μείωση κεφαλαίου	550
30.2.2.2. Ονομαστική μείωση κεφαλαίου	550
30.3. Οι προϋποθέσεις μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου	552
30.3.1. Απόφαση καταστατικής γενικής συνέλευσης	552
30.3.2. Εξασφάλιση των δανειστών	554
30.3.3. Τροποποίηση του καταστατικού - Δημοσιότητα	555
30.4. Περιορισμοί στη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου	555
30.4.1. Γενικός περιορισμός	555
30.4.2. Υποχρεώσεις της ανώνυμης εταιρείας από την κεφαλαιοποίηση των ωφελειών γενικά που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή των παγίων και των αφορολόγητων αποθεματικών	556
30.4.3. Μέχρι ποιο ποσό μπορεί να μειωθεί το μετοχικό κεφάλαιο με βάση τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας.....	558
30.5. Η λογιστική της μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου	561
30.5.1. Μείωση με επιστροφή στους μετόχους της ονομαστικής αξίας	561
30.5.2. Εξαγορά και ακύρωση ορισμένου αριθμού μετοχών	562
30.5.3. Ζημία που προκύπτει σε μείωση του μετοχικού κεφαλαίου και σε α- ντίστοιχη μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών της - Ζημία λόγω συμμετοχής σε εταιρεία η οποία εκκαθαρίστηκε	565
30.6. Εξαγοράσιμες μετοχές	566
30.7. Μείωσης του κεφαλαίου της αποκτώσας εταιρείας σε μετασχηματισμό του άρθρου 54, του Ν. 4172/2013	567
30.8. Μείωση του κεφαλαίου της αποκτώσας εταιρείας στην περίπτωση ανταλλα- γής τίτλων βάσει του άρθρου 53 του Ν. 4172/2013	568
30.9. Ειδικοί τρόποι μείωσης κεφαλαίου. Μείωση κεφαλαίου σε είδος.....	568

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 31 ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

31.1. Γενικά.....	569
31.2. Η λογιστική της αποσβέσεως του μετοχικού κεφαλαίου	571
31.3. Φορολογία εισοδήματος κατά τη διάλυση της ανώνυμης εταιρείας.....	574
31.3.1. Τι ισχύει μέχρι 31.12.2013 με τις διατάξεις του Ν. 2238/ 1994	574
31.3.2. Τι ισχύει από 1.1.2014 με τις διατάξεις του Ν. 4172/ 2013	574

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΜΙΛΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 32 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΟΜΙΛΩΝ

32.1. Είσπραξη ενδοομιλικών μερισμάτων - Απαλλοτρίωση από φόρο εισοδήματος -	
--	--

	Σελ.
Διατάξεις που ισχύουν από 1.1.2014 (άρθρο 48, παρ.1, Ν.4172/2013).....	578
32.1.1. Είσπραξη ενδοομιλικών μερισμάτων όταν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 48.....	578
32.1.1.1. Απαλλοαγή από φόρο εισοδήματος	578
32.1.2. Οι αλληλαγές του άρθρου 8, του Ν. 4378/2016 στη φορολογική νομοθεσία για τα ενδοομιλικά μερίσματα.....	579
32.1.2.1. Φορολογική μεταχείριση των υβριδικών δανείων μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων	579
32.1.2.2. Φορολογική μεταχείριση μη γνήσιων ρυθμίσεων στον βαθμό που δεν τίθενται σε εφαρμογή για βάσιμους εμπορικούς λόγους	580
32.1.2.3. Αλληλαγές στο Παράρτημα Α1 του Ν. 2578/1998	580
32.1.2.4. Έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου 8, του Ν. 4378/2016.	580
32.1.3. Εμφάνιση αφορολογήτων εσόδων από μερίσματα στα λογιστικά βιβλία του λήπτη - μετόχου	581
32.1.3.1. Διατάξεις που ισχύουν για ισολογισμούς από 1.1.2014 και μετά.	581
32.1.3.2. Δαπάνες που αναλογούν στα απαλλοασσόμενα μερίσματα	581
32.1.3.3. Παράδειγμα εφαρμογής του άρθρου 48, του Ν. 4172/2013	582
32.1.3.4. Επιχειρήσεις με ζημιόγωνα αποτελέσματα.....	583
32.1.3.5. Διανομή ή κεφαλαιοποίηση του άνω αποθεματικού.....	583
32.1.3.6. Ζημίες και διανομή αποθεματικού	584
32.1.3.7. Η λογιστική σχηματισμού του αποθεματικού	584
32.1.4. Είσπραξη ενδοομιλικών μερισμάτων όταν δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 48	585
32.1.5. Ο λήπτης (νομικό πρόσωπο) δεν πληροί την προϋπόθεση διακράτησης του ποσοστού συμμετοχής (24 μήνες) κατά το χρόνο χορήγησης του φορολογικού πλεονεκτήματος	588
32.1.5.1. Πρέπει να καταθέσει στη Φορολογική Διοίκηση εγγυητική επιστολή, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, ίση με το ποσό του φόρου που θα όφειλε να καταβάλει σε περίπτωση μη χορήγησης της απαλλοαγής.....	588
32.1.5.2. Εάν ο φορολογούμενος παύει να διακρατεί το ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής πριν τη συμπλήρωση των 24 μηνών, η εγγύηση καταπίπτει υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου	589
32.1.5.3. Εάν ο λήπτης δικαιούχος δεν καταθέσει εγγυητική επιστολή και φορολογηθεί θα πρέπει να υποβάλει κατά το χρόνο της συμπλήρωσης των 24 μηνών τροποποιητική δήλωση προκειμένου να ληφθεί υπόψη το σχετικό ποσό εισοδήματος, ως απαλλοασσόμενο έσοδο.....	589
32.1.5.4. Εάν η προϋπόθεση διακράτησης πληρωθεί πριν την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους συμπλήρωσης της ως άνω προϋπόθεσης.....	589
32.2. Πληρωμή ενδοεταιρικών μερισμάτων σε μητρικές φορολογικούς κατοίκους χωρών Ευρωπαϊκής Ένωσης.- Διατάξεις που ισχύουν από 1.1.2014..	591
32.2.1. Απαλλοαγή από την παρακράτηση φόρου εισοδήματος (άρθρο 63,	

	Σελ.
παρ.1, Ν.4172/2013)	591
32.2.2. Φορολογική μεταχείριση των μερισμάτων που λαμβάνουν νομικά πρόσωπα από την κοινοπραξία στην οποία συμμετέχουν.....	592
32.2.3. Στην έννοια της διανομής κερδών περιλαμβάνεται και η διανομή ή κεφαλαιοποίηση κερδών παρελθουσών χρήσεων.....	595
32.3. Τι ισχύει για τα διανεμόμενα κέρδη μεταξύ θυγατρικών και μητρικών εταιρειών διαφορετικών κρατών μελών	596

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 33

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (άρθρο 66, Ν. 4172/2013)

33.1. Η διάταξη του άρθρου 66, του Ν. 4172/2013	601
33.2. Η ερμηνευτική εγκύκλιος της ΑΑΔΕ Ε 2018/20	603
33.α. Γενικά.....	603
33.β. Προϋποθέσεις εφαρμογές άρθρου 66 ΚΦΕ	603
33.β.1. Ορισμός ελεγχόμενων αλληλοδαπών εταιρειών	603
33.β.2. Το κριτήριο της συμμετοχής (άρθρο 66 παράγραφος 1 εδάφιο α ΚΦΕ)	604
33.β.3. Το κριτήριο του καταβληθέντος φόρου (άρθρο 66 παράγραφος 1 εδάφιο β ΚΦΕ)	604
33.γ. Το κριτήριο του εισοδήματος (άρθρο 66 παράγραφος 1 εδάφιο γ ΚΦΕ)	605
33.δ. Ορισμός συνδεδεμένων εταιριών για τους σκοπούς του άρθρου 66	606
33.ε. Κατηγορίες εισοδήματος που καταλαμβάνονται από τη διάταξη.....	607
33.στ. Κανόνες υπολογισμού φορολογητέου εισοδηματίες της ΕΑΕ	608
33.ζ. Διανομή κερδών από την ΕΑΕ.....	609
33.η. Εκποίηση της συμμετοχής σε ΕΑΕ	609
33.θ. Μείωση φορολογικής υποχρέωσης φορολογουμένου (πίσωση φόρου ΕΑΕ)	610
33.ι. Μη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 66 επί εταιριών που ασκούν ουσιαστική οικονομική δραστηριότητα	611
33.ια. Δηλώσεις φυσικών προσώπων.....	611
33.ιβ. Ναυτιλιακές εταιρείες.....	612

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 34

ΚΑΝΟΝΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΚΩΝ (άρθρο 49, ν. 4172/2013)

34.1. Εισαγωγή στην έννοια του κανόνας περιορισμού τόκων	613
34.2. Φορολογική έκπτωση κόστους δανεισμού. Τι ισχύει από 1.1.2019.	613
34.3. Ο ορισμός του «υπερβαίνοντος κόστους δανεισμού», βάσει του άρθρου 11, του Ν. 4601/2019.	614
34.4. Έννοια του όρου ΕΒΙΤΔΑ.- Τι ισχύει από 1.1.2019.....	615
34.5. Ποιο ποσό αναγνωρίζεται ως «κόστος δανεισμού».	616
34.6. Το υπερβαίνον κόστος δανεισμού που δεν μπορεί να εκπεσθεί κατά το τρέχον έτος, μεταφέρεται στα επόμενα έτη.	617
34.7. Εξαιρέση, από την εφαρμογής του «υπερβαίνοντος κόστους δανεισμού».	618
34.8. Εξαιρούνται από τον κανόνα περιορισμού των τόκων οι χρηματοπιστωτικές	

	Σελ.
επιχειρήσεις.....	618
34.9. Μεταβατική διάταξη	619
34.10. Παράδειγμα	621
34.11. Θέματα ομίλων.....	621

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 34α

Υπεραξία από τη μεταβίβαση τίτλων συμμετοχής.

Απαλλογή από τη φορολογία εισοδήματος (Άρθρο 48Α, Ν. 4172/2013)

34.α.1. Η διάταξη του άρθρου 48Α του Ν. 4172/2013	622
34.α.2. Ποια νομικά πρόσωπα απαλλάσσονται από τη φορολογία εισοδήματος επί της υπεραξίας κατά τη μεταβίβαση τίτλων συμμετοχής βάσει του άρθρου 48Α, του Ν. 4172/2013	622
34.α.3. Τι νοείται ως μεταβίβαση τίτλων συμμετοχής σε νομικό πρόσωπο για την εφαρμογή του άρθρου 48Α, του Ν. 4172/2013	623
34.α.4. Ανταλλογή τίτλων βάσει του άρθρου 53, Ν. 4172/2013	623
34.α.5. Νομικά πρόσωπα των οποίων οι τίτλοι μεταβιβάζονται	624
34.α.5.1 Νομικά πρόσωπα με διπλογραφικά βιβλία. Η αφορολόγητη υπεραξία εμφανίζεται σε λογαριασμό αφορολογήτου αποθεματικού	625
34.α.5.2. Επιχειρηματικές δαπάνες που συνδέονται με τη μεταβιβαζόμενη συμμετοχή	625
34.α.5.3. Παράδειγμα εφαρμογής του άρθρου 48Α, του Ν. 4172/2013. ..	625
34.α.5.4. Επιχειρήσεις με απλογραφικά βιβλία.....	626
34.α.6. Επιχειρήσεις με ζημιογόνα αποτελέσματα	626
34.α.7. Διανομή ή κεφαλαιοποίηση του άνω αποθεματικού	626
34.α.8. Ζημίες και διανομή αποθεματικού	627
34.α.9. Ζημίες από αποτίμηση των συμμετοχών	627
34.α.10. Ζημίες που προκύπτουν από την αποτίμηση των συμμετοχών κατά την εκκαθάριση του νομικού προσώπου	627

ΜΕΡΟΣ ΕΝΑΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 35

ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

35.1. Λύση και εκκαθάριση ανώνυμης εταιρείας	629
35.1.1. Οι διατάξεις του Ν. 4548/2018	629
35.1.1.1. Λόγοι λύσεως της ανώνυμης εταιρείας	629
35.1.1.2. Λύση της εταιρείας με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση του έχοντος έννομο συμφέρον	629
35.1.1.3. Λύση της εταιρείας με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση των μετόχων	631
35.1.1.4. Περί των εκκαθαριστών της ανώνυμης εταιρείας.....	632
35.1.1.5. Τρόπος διενέργειας της εκκαθάρισης	634
35.1.1.6. Σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης	636

	Σελ.
35.1.2. Εκκαθάριση ανώνυμης εταιρείας.....	636
35.1.2.1. Καταχώρηση στο Γ.Ε.ΜΗ.	636
35.1.2.2. Χρόνος έναρξης της περιόδου της εκκαθάρισης. - Κεφαλαιουχικές εταιρείες	637
35.1.2.3. Κατά το στάδιο της εκκαθάρισης η ανώνυμη εταιρεία εξακολουθεί να υφίσταται ως νομικό πρόσωπο	638
35.1.2.4. Διορισμός εκκαθαριστών	638
35.1.2.5. Συμβάσεις εκκαθαριστών	639
35.1.2.6. Αμοιβές εκκαθαριστών.....	639
35.1.2.7. Οι εκκαθαριστές διαχειρίζονται τις υποθέσεις της ανώνυμης εταιρείας και την εκπροσωπούν προς τα έξω και ενώπιον των δικαστηρίων	639
35.1.2.8. Ευθύνη εκκαθαριστών για χρέη προς το Δημόσιο.....	640
35.2. Υποχρεώσεις των εκκαθαριστών.....	641
35.2.1. Ισολογισμός λήξης τελευταίας χρήσης λειτουργίας της επιχείρησης	641
35.2.2. Ισολογισμός έναρξης εκκαθάρισης	642
35.2.2.1. Νομικά πρόσωπα που τίθενται σε εκκαθάριση	642
35.2.2.2. Νομικά πρόσωπα σε αδράνεια.....	643
35.2.3. Πράξεις κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης	644
35.2.4. Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις	646
35.2.5. Ισολογισμός λήξης εκκαθάρισης.....	647
35.3. Περάτωση της εκκαθάρισης - Διαγραφή της εταιρείας.....	648
35.4. Αναβίωση, συγχώνευση και διάσπαση της ηλυθείσας ανώνυμης εταιρείας .	650
35.5. Ελεγκτές κατά την εκκαθάριση	654
35.6. Έγκριση οικονομικών καταστάσεων.....	654
35.7. Φορολογία εισοδήματος κατά τη διάλυση της ανώνυμης εταιρείας.....	654
35.7.1. Γενικά.....	654
35.7.1.1. Τι ίσχυε μέχρι 31.12.2013 με τις διατάξεις του Ν. 2238/1994	654
35.7.1.2. Τι ισχύει από 1.1.2014 με τις διατάξεις του Ν. 4172/2013	654
35.7.1.3. Συμψηφισμός μεταφερόμενων ζημιών.....	656
35.7.2. Αφορολόγητα αποθεματικά επί εκκαθάρισης εταιρειών.-Φορολόγηση αφορολόγητων αποθεματικών του ν. 2238/1994 με βάση τις διατάξεις των παρ.12 και 13 του άρθρου 72 του ν.4172/2013 στην περίπτωση υπό εκκαθάριση εταιρειών.....	657
35.7.3. Υποχρεώσεις της ανώνυμης εταιρείας από την κεφαλαιοποίηση των ωφελειών γενικά που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή των παγίων και των αφορολογητών αποθεματικών.....	659
35.8. Φορολογικά θέματα νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων υπό εκκαθάριση	662
35.8.1. Υποβολή δήλωσης και καταβολή φόρου (άρθρο 68, Ν. 4172/2013)	662
35.8.2. Χρόνος έναρξης της περιόδου της εκκαθάρισης.....	664
35.8.3. Εκκαθάριση προσωπικών εταιρειών	664
35.9. Ζημία που προκύπτει από την εκκαθάριση	665
35.9.1. Ζημία που προκύπτει από την εκκαθάριση εταιρείας ή κοινοπραξίας	665
35.9.2. Ζημία από την εκκαθάριση αλλοδαπής εταιρείας	665

Σελ.

35.9.3. Φορολογική μεταχείριση ζημίας σε περίπτωση εκκαθάρισης.....	666
---	-----

ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟ
ΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 52 ΚΑΙ 54 Ν.4172/2013

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 36
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ
ΣΤΟΥΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι νόμοι για φορολογικά κίνητρα επι μετασχηματισμών επιχειρήσεων από το έτος 1957 έως το Ν. 4172/2013 (μετατροπές, συγχωνεύσεις, απορροφήσεις, διασπάσεις και εισφορές κλάδων)	667
--	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 37
ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΠΑΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
(Βάσει των νέων διατάξεων του άρθρου 54, του Ν. 4172/2013
μετά τις τροποποιήσεις του άρθρου 60, του Ν. 4438/2016).

37.1. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις εφαρμογής των άρθρων 52 έως 54, του Ν. 4172/2013	670
37.1.1. Πεδίο εφαρμογής	670
37.1.2. Οι άνω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται σωρευτικά	670
37.1.3. Πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις υπαγωγής στο άρθρο 54.....	670
37.1.3.1. Εισφέρουσες και λήπτριες έχουν τη φορολογική τους κατοικία τους στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλους της Ε.Ε.	670
37.1.3.2. Παρέχεται η δυνατότητα στη Φορολογική Διοίκηση να επιβάλει προϋποθέσεις	671
37.2. Σε ποιες περιπτώσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 54.....	671
37.2.1. Μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού.....	671
37.2.1.1. Η εισφέρουσα και η λήπτρια φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος μεταβιβάζουν κλάδο που βρίσκεται στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε.....	671
37.2.1.2. Η εισφέρουσα είναι φορολογικός κάτοικος άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. και η λήπτρια εταιρεία είναι κάτοικος Ελλάδος. Η μεταβίβαση δεν συνδέεται με την εκτός Ελλάδος μόνιμη εγκατάσταση της λήπτριας εταιρείας.....	672
37.2.1.3. Η εισφέρουσα εταιρεία είναι κάτοικος Ελλάδος ή άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα (το αναφέρει η αιτιολογική) και η λήπτρια εταιρεία είναι φορολογικός κάτοικος άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. Η μεταβίβαση συνδέεται με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα της λήπτριας εταιρείας	673
37.2.2. Μεταβίβαση κλάδου δραστηριότητας που συνιστά μόνιμη εγκατάσταση σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε.	673
37.3. Επιπρόσθετες προϋποθέσεις υπαγωγής στο άρθρο 54.....	674

	Σελ.
37.3.1. Στη συγχώνευση με απορρόφηση η λήπτρια είναι υφιστάμενη	674
37.3.2. Στη διάσπαση (ανεξάρτητα εάν είναι προβλεπόμενη από τον εμπορικό νόμο ή εάν αποτελεί μερική διάσπαση) οι λήπτριες μπορεί να είναι υφιστάμενες ή νέες εταιρείες	675
- Η διαφορά της μερικής διάσπασης από την προβλεπόμενη με τις διατάξεις του άρθρου 52 εισφορά ενεργητικού	675
37.3.3. Έννοια του κλάδου στη μερική διάσπαση.....	675
37.3.3.1. Η λήπτρια κατά τη μεταβίβαση του κλάδου προβαίνει σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, αποδίδοντας στην εισφέρουσα εταιρεία μετοχές	675
- Αρνητική καθαρή θέση του κλάδου	675
37.3.3.2. Ο εισφερόμενος κλάδος θα πρέπει να εξάγει αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα	676
37.3.3.3. Η εισφέρουσα και η λήπτρια πρέπει να είναι λειτουργούσες (ή η λήπτρια να συστήνεται) πριν και μετά την εισφορά	676
37.3.4. Η υπαγωγή στις διατάξεις των άρθρων 52 έως και 54 του Ν. 4172/2013 δεν είναι υποχρεωτική	676
37.3.5. Εξακολουθούν να παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις του Ν.2578/1998.....	677
37.3.6. Πως αποδεικνύεται η υπαγωγή στο άρθρο 54.....	677
37.3.7. Περισσότερες λήπτριες και εισφέρουσες εταιρείες.....	677
37.4. Το νέο άρθρο 54, του Ν. 4172/2013 – Συγχωνεύσεις και διασπάσεις	677
37.4.1. Συγχωνεύσεις και διασπάσεις.....	677
37.4.2. Έννοια της συγχώνευσης εταιρειών.....	677
- Στη συγχώνευση με απορρόφηση η απορροφούσα λήπτρια πρέπει να υφίσταται	677
- Συγχώνευση με ίδρυση νέας εταιρείας.....	678
37.4.3. Έννοια της διάσπασης εταιρειών	678
37.4.3.1. Η παρ.3 του άρθρου 54	678
37.4.3.2. Διάσπαση εταιρειών προβλεπόμενες από το εταιρικό δίκαιο	679
37.4.3.3. Διάσπαση εταιρειών μη προβλεπόμενες από το εταιρικό δίκαιο ..	679
- Διαφορά μερικής διάσπασης από εισφορά ενεργητικού	679
- Έννοια κλάδου δραστηριότητας.....	680
- Παράδειγμα	680
37.5. Σε ποιες περιπτώσεις οι διατάξεις του άρθρου 54 δεν εφαρμόζονται	681
- Απορρόφηση ανώνυμης εταιρείας από Ε.Π.Ε.	681
- Συγχώνευση με εξαγορά.....	681
- Μετατροπές επιχειρήσεων.....	681
- Μετασχηματισμοί ατομικών επιχειρήσεων και προσωπικών εταιριών.....	681
37.6. Αποτίμηση των εισφερομένων στοιχείων, διαπίστωση της πραγματικής αξίας και της σχέσης ανταλλαγής. Πρώτο φορολογικό έτος λήπτριας - Υποβολή φορολογικής δήλωσης.....	681
- Πραγματική αξία των μετασχηματιζόμενων εταιρειών.....	681
- Πρώτο φορολογικό έτος λήπτριας.....	681

Σελ.

- Υποβολή φορολογικής δήλωσης από την εισφέρουσα	682
37.7. Παράδειγμα. Συγχώνευση με απορρόφηση βάσει του άρθρου 54, Ν. 4172/2013 και του Ν. 4601/2019	682
37.8. Η συγχώνευση ή η διάσπαση βάσει του άρθρου 54 δεν συνεπάγεται φορολόγηση της προκύπτουσας υπεραξίας	685
37.8.1. Σε επίπεδο λήπτριας δεν τίθεται θέμα υπεραξίας κατά το χρόνο του μετασχηματισμού	685
37.8.1.1. Η διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 54	685
- Μη φορολόγηση της προκύπτουσας υπεραξίας.....	685
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	686
37.8.1.2. Η όποια υπεραξία θα φορολογηθεί στη λήπτρια εταιρεία κατά το χρόνο της μεταβίβασης των εισφερόμενων στοιχείων.....	686
- Περίπτωση περαιτέρω μετασχηματισμού.....	686
37.8.1.3. Απεικόνιση υπεραξίας για τη λήπτρια (απορροφώσα) εταιρεία....	686
- Οι απόψεις της ΕΛΤΕ σχετικά με την εμφάνιση της υπεραξίας	686
37.8.2. Ανταλλαγή και αποτίμηση λαμβανόμενων τίτλων	687
37.8.2.1. Αποτίμηση λαμβανόμενων τίτλων. - Η διάταξη της παρ. 16, του άρθρου 54	687
- Μέτοχος της αποκτώμενης εταιρείας είναι φυσικό πρόσωπο	687
- Μέτοχος της αποκτώμενης εταιρείας είναι νομικό πρόσωπο.....	688
- Ζημία η οποία προκύπτει κατά την ανταλλαγή	688
- Μείωσης του κεφαλαίου της αποκτώσας εταιρείας	688
37.8.2.2. Ο μέτοχος ή εταίρος της εισφέρουσας εταιρείας δεν υπόκειται σε φόρο για την υπεραξία που αποκτά, με εξαίρεση τη χρηματική καταβολή.....	688
37.8.2.3. Ανταλλαγή τίτλων	688
37.8.3. Προϋποθέσεις προκειμένου η λήπτρια εταιρεία ή εταιρείες να προβαίνουν σε χρηματική καταβολή πέραν της έκδοσης ή μεταβίβασης τίτλων	689
- Μεταβίβαση ιδίων τίτλων.....	690
- Μετοχές άλλων εταιρειών	690
- Φορολογία λόγω μείωσης του κεφαλαίου της αποκτώσας εταιρείας	690
37.9. Αποσβέσεις από τη λήπτρια των στοιχείων ενεργητικού της εισφέρουσας .	690
- Παράδειγμα	690
37.10. Αποθεματικά και προβλέψεις της εισφέρουσας	692
- Αφορολόγητα αποθεματικά προερχόμενα από προηγούμενο μετασχηματισμό της εισφέρουσας με το Ν.Δ. 1297/1972	693
- Σε περίπτωση που η εισφέρουσα έχει ενταχθεί στους αναπτυξιακούς Ν.2601/ 1998, Ν.3299/2004 και Ν.3908/2011	693
α) Συνεχίζουν να ενεργούνται αφορολόγητες εκπτώσεις.....	693
β) Δεν επιτρέπεται κεφαλαιοποίηση των άνω αποθεματικών και προβλέψεων	693
- Ένταξη της εισφέρουσας ή του κλάδου σε ειδικό καθεστώς	693
37.11. Φορολογικές ζημίες εισφέρουσας.....	693

	Σελ.
- Απόληεια του δικαιώματος μεταφοράς	693
- Η εισφέρουσα εταιρεία κατά τον χρόνο της εισφοράς έχει ζημία-Εμφάνιση της ζημίας σε ειδικό λογαριασμό	693
- Περίπτωση διασυννοριακού μετασχηματισμού	694
- Κρίσιμος χρόνος για το δικαίωμα μεταφοράς της ζημίας	694
- Παράδειγμα	694
37.12. Υπεραξία που δημιουργείται υπέρ της λήπτριας εταιρείας κατά τη συγχώνευση ή διάσπαση. - Φορολογική αντιμετώπιση του Goodwill	695
Η μητρική απορροφά τη θυγατρική	696
Η θυγατρική απορροφά τη μητρική	696
37.13. Μη εφαρμογή ευεργετημάτων	697

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 38

ΕΙΣΦΟΡΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΕΝΑΝΤΙ ΤΙΤΛΩΝ.

(Βάσει των νέων διατάξεων του άρθρου 52, του Ν. 4172/2013
μετά τις τροποποιήσεις του άρθρου 32, του Ν. 4465/2017)

38.1. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις εφαρμογής των άρθρων 52 έως 54, του Ν. 4172/2013	698
38.1.1. Πεδίο εφαρμογής	698
38.1.2. Οι άνω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται σωρευτικά	698
38.1.3. Πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις υπαγωγής στο άρθρο 52	698
38.1.3.1. Εισφέρουσες και λήπτριες έχουν τη φορολογική τους κατοικία τους στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε.	698
38.1.3.2. Εισφέρουσες και λήπτριες έχουν το ίδιο φορολογικό καθεστώς .	699
38.1.3.3. Παρέχεται η δυνατότητα στη Φορολογική Διοίκηση να επιβάλει προϋποθέσεις	699
38.2. Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 52	699
38.2.1. Η εισφέρουσα και η λήπτρια, φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος, εισφέρουν ενεργητικό	700
38.2.2. Η εισφέρουσα είναι φορολογικός κάτοικος άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. και η λήπτρια εταιρεία είναι κάτοικος Ελλάδος. Η μεταβίβαση δεν συνδέεται με την εκτός Ελλάδος μόνιμη εγκατάσταση της λήπτριας εταιρείας	700
38.2.3. Η εισφέρουσα εταιρεία είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος ή άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και η λήπτρια εταιρεία κάτοικος άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. Η μεταβίβαση συνδέεται με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα της λήπτριας εταιρείας	701
38.2.4. Σε μεταβίβαση κλάδου ή κλάδων δραστηριότητας που συνιστούν μία ή περισσότερες μόνιμες εγκαταστάσεις που ευρίσκονται σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε.	702
- Μη εφαρμογή ευεργετικών διατάξεων	702
- Παράδειγμα	702

	Σελ.
38.2.5. Μετατροπή υποκαταστήματος σε θυγατρική εταιρεία.....	703
- Εισφορά ελληνικού υποκαταστήματος εγκατεστημένου στην αλλοδαπή.....	703
38.3. Επιπρόσθετες προϋποθέσεις υπαγωγής εισφοράς ενεργητικού έναντι τίτλων στο άρθρο 52.....	703
38.3.1. Η εισφέρουσα να μην λύεται μετά την εισφορά.....	703
38.3.2. Η λήπτρια μπορεί να είναι υφιστάμενη ή νεοϊδρυόμενη.....	703
38.3.3. Η λήπτρια κατά τη μεταβίβαση του κλάδου προβαίνει σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, αποδίδοντας στην εισφέρουσα εταιρεία μετοχές.....	703
- Αρνητική καθαρής θέσης του κλάδου.....	704
38.3.4. Ο εισφερόμενος κλάδος θα πρέπει να εξάγει αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα.....	704
38.3.5. Η εισφέρουσα και η λήπτρια πρέπει να είναι λειτουργούσες (ή η λήπτρια να συστήνεται) πριν και μετά την εισφορά.....	704
38.3.6. Η υπαγωγή στις διατάξεις των άρθρων 52 έως και 54 του Ν. 4172/2013 δεν είναι υποχρεωτική.....	704
38.3.7. Εξακολουθούν να παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις του Ν. 2578/1998.....	704
38.3.8. Πως αποδεικνύεται η υπαγωγή στο άρθρο 52.....	704
38.4. Το νέο άρθρο 52, του Ν. 4172/2013 - Εισφορές ενεργητικού έναντι τίτλων	704
38.4.1. Ποιες εισφορές ενεργητικού έναντι τίτλων αφορά το άρθρο 52.....	704
38.5. Έννοια εισφοράς ενεργητικού – κλάδου.....	705
38.5.1. Έννοια εισφοράς ενεργητικού.....	705
38.5.2. Έννοια κλάδου - Η διάταξη του άρθρου 52.....	705
- Κλάδος συμμετοχών.....	705
- Εταιρείες με αυτοτελή κλάδο εκμετάλλευσης ακινήτων.....	705
38.5.3. Έννοια τμήματος επιχείρησης.....	706
38.5.4. Η νομολογία.....	706
38.5.4.1. Έννοια επιχείρησης.....	706
38.5.4.2. Η διάκριση του κλάδου δεν μπορεί να γίνει ανάλογα με τα πρόσωπα τα οποία η επιχείρηση χρησιμοποιεί για την εξεύρεση πελατών.....	707
- Παράδειγμα.....	707
38.5.4.3. Κλάδος χρηματοδοτικής μίσθωσης.....	707
38.6. Αποτίμησης των εισφερομένων στοιχείων, διαπίστωσης της σχέσης ανταλλαγής - Πρώτο φορολογικό έτος λήπτριας.....	709
38.7. Παράδειγμα - Εισφορά κλάδου βάσει του Ν. 4172/2013.....	709
38.8. Η εισφορά ενεργητικού δεν συνεπάγεται φορολόγηση της προκύπτουσας υπεραξίας.....	713
38.8.1. Σε επίπεδο λήπτριας εταιρείας δεν τίθεται θέμα υπεραξίας κατά τον χρόνο του μετασχηματισμού.....	713
38.8.1.1. Η διάταξη της παρ. 3, του άρθρου 52.....	713
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.....	713
38.8.1.2. Η όποια υπεραξία θα προσδιορισθεί και θα φορολογηθεί στη λή-	

	Σελ.
πτρια εταιρεία κατά τον χρόνο της μεταβίβασης των εισφερόμενων στοιχείων.....	714
- Μεταβίβαση.....	714
- Περίπτωση περαιτέρω μετασχηματισμού.....	714
38.8.1.3. Απεικόνιση υπεραξίας για τη λήπτρια (απορροφώσα) εταιρεία....	714
- Οι απόψεις της ΕΛΤΕ σχετικά με την εμφάνιση της υπεραξίας. -Τήρηση των λογαριασμών τάξεως	714
38.8.2. Αποτίμηση λαμβανόμενων τίτλων από την εισφέρουσα	714
38.8.2.1. Η διάταξη της παρ. 7, του άρθρου 52	714
38.8.2.2. Η υπεραξία στα βιβλία της εισφέρουσας εταιρείας	715
38.8.2.3. Μεταβίβαση των αποκτώμενων τίτλων εντός τριετίας	715
38.8.3. Αρνητική καθαρής θέση του κλάδου.....	715
38.9. Αποσβέσεις από τη λήπτρια των στοιχείων ενεργητικού της εισφέρουσας .	716
- Παράδειγμα	716
38.10. Αποθεματικά και προβλέψεις της εισφέρουσας	718
- Αφορολόγητα αποθεματικά προερχόμενα από προηγούμενο μετασχηματισμό της εισφέρουσας με το Ν.Δ. 1297/1972	718
- Περίπτωση που η εισφέρουσα έχει ενταχθεί στους αναπτυξιακούς Ν.2601/1998, Ν.3299/2004 και Ν.3908/2011	718
α) Συνεχίζουν να ενεργούνται αφορολόγητες εκπτώσεις.....	718
β) Δεν επιτρέπεται κεφαλαιοποίηση των άνω αποθεματικών και προβλέψεων	718
- Ένταξη της εισφέρουσας ή του κλάδου σε ειδικό καθεστώς	719
38.11. Φορολογικές ζημίες εισφέρουσας.....	719
- Απώλεια του δικαιώματος μεταφοράς	719
- Η εισφέρουσα εταιρεία κατά τον χρόνο της εισφοράς έχει λογιστική ζημία	
- Εμφάνιση της ζημίας σε ειδικό λογαριασμό	719
- Περίπτωση διασυνωριακού μετασχηματισμού.....	719
- Κρίσιμος χρόνος για το δικαίωμα μεταφοράς της ζημίας.....	719
38.12. Μη εφαρμογή ευεργετημάτων	721

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 39

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 52 ΕΩΣ ΚΑΙ 55 ΤΟΥ Ν. 4172/2013

39.1. Άρθρο 61, Ν. 4438/2016.....	723
39.2. Άρθρο 61, Ν. 4438/2016 ισχύον από 26.5.2022	723
39.3. Η ερμηνευτική οδηγία του άρθρου 61, Ν. 4438/2016 πριν την τροποποίηση με το Ν. 4935/2022.....	724
39.4. Χρόνος ισχύος των φορολογικών ευεργετημάτων.....	726
39.5. Ισχύς των διατάξεων του Ν. 2166/1993, του Ν.Δ.1297/1972 και του Ν. 2515/1993	726

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 40

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Σελ.

**ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΤΑΞΥ
ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ**

40.1. Ποιες εταιρείες μπορούν να συγχωνευθούν	727
40.2. Στη συγχώνευση με απορρόφηση, η λήπτρια είναι:	728
40.3. Ποιες εταιρείες μπορούν να διασπασθούν	728
40.4. Στη διάσπαση, η λήπτρια είναι:	730
40.5. Προϋποθέσεις (γενικά)	730
40.6. Βασικές προϋποθέσεις.....	730
40.7. Διαδικασία του μετασχηματισμού καθορίζεται βάσει των διατάξεων της εταιρικής νομοθεσίας	731
40.8. Εκτίμηση περιουσιακών στοιχείων εισφερόμενου κλάδου	733
40.9. Σχέση ανταλλαγής μετοχών	733
40.10. Ανταλλαγή και αποτίμηση λαμβανόμενων τίτλων	734
40.11. Ανταλλαγή τίτλων	735
40.12. Προϋποθέσεις προκειμένου η λήπτρια εταιρεία ή εταιρείες να προβαίνουν σε χρηματική καταβολή πέραν της έκδοσης ή μεταβίβασης τίτλων	736
40.13. Οικονομικές καταστάσεις για την εκτίμηση (απορροφώσας και απορροφούμενης)	738
40.14. Οικονομικές καταστάσεις απορροφούμενης κατά το χρόνο έγκρισης	738
40.15. Οικονομικές καταστάσεις μετασχηματισμού της απορροφώσας.....	739
40.16. Πρώτο φορολογικό έτος λήπτριας.....	739
40.17. Υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.....	740
40.18. Συναλλαγές της απορροφούμενης μέχρι την έγκριση από τη διοίκηση	740
40.19. Κεφάλαιο λήπτριας εταιρείας	741
40.20. Μείωσης του κεφαλαίου της αποκτώσας εταιρείας.....	741
40.21. Φορολογία υπεραξίας σε επίπεδο λήπτριας κατά το χρόνο του μετασχηματισμού	742
40.22. Η όποια υπεραξία θα προσδιορισθεί και θα φορολογηθεί στη λήπτρια εταιρεία κατά τον χρόνο της μεταβίβασης των εισφερόμενων στοιχείων	743
40.23. Εμφάνιση της υπεραξίας στα βιβλία της λήπτριας.....	743
40.24. Ο μέτοχος ή εταίρος της εισφέρουσας εταιρείας δεν υπόκειται σε φόρο για την υπεραξία που αποκτά, με εξαίρεση τη χρηματική καταβολή.....	744
40.25. Απόσβεση υπεραξίας – Goodwill. Λογιστικές απόψεις	745
40.26. Φορολογικές απόψεις για την υπεραξία	745
40.27. Φορολογία μεταβίβασης ακινήτων	750
40.28. Μεταφορά Ζημιών.....	752
40.29. Μεταφορά αποθεματικών & προβλέψεων απορροφούμενης	753
40.30. Εμφάνιση ιδιαιτέρως των αφορολογήτων αποθεματικών αναπτυξιακών νόμων	754
40.31. Αποσβέσεις παγίων απορροφούμενης.....	756
40.32. Περιορισμοί έκδοσης ονομαστικών μετοχών.....	757
40.33. Απαλλαγή από κάθε φόρο, τέλη χαρτοσήμου ή οποιοδήποτε άλλο τέλος υπέρ του Δημοσίου, καθώς και από κάθε εισφορά ή δικαιώματα υπέρ ο-	

	Σελ.
ποιουδήποτε τρίτου	758
40.34. Φόρος εισοδήματος μεταβιβαζόμενων αυτοκινήτων	759
40.35. Φ.Π.Α.	760
40.36. Μεταβίβαση εισφερόμενων μετοχών	762
40.37. Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων.....	763
40.38. Η οδηγία του Υπ. Οικονομικών πολ. 1388/2001 για το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου	764
40.39. Διάλυση συγχωνεύουσας ή νέας εταιρείας	766

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 41

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΦΟΡΑ ΚΛΑΔΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

41.01. Ποιες εταιρείες μπορούν να εισφέρουν κλάδους.....	767
41.02. Μετατροπή υποκαταστήματος αθλοδοπής επιχείρησης σε ανώνυμη εταιρεία	768
41.03. Προϋποθέσεις (γενικά)	770
41.04. Βασικές προϋποθέσεις	770
41.05. Επιπρόσθετες προϋποθέσεις :	
α) Η εισφέρουσα να μην λύεται μετά την εισφορά	770
β) Ο εισφερόμενος κλάδος θα πρέπει να εξαγει αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα	771
γ) Η λήπτρια μπορεί να είναι υφιστάμενη ή νεοϊδρυόμενη	771
δ) Η λήπτρια κατά τη μεταβίβαση του κλάδου προβαίνει σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, αποδίδοντας στην εισφέρουσα εταιρεία μετοχές.....	771
ε) Η εισφέρουσα και η λήπτρια πρέπει να είναι λειτουργούσες (ή η λήπτρια να συστήνεται) πριν και μετά την εισφορά	771
41.06. Διαδικασία του μετασχηματισμού καθορίζεται βάσει των διατάξεων της εταιρικής νομοθεσίας	771
41.07. Εκτίμηση περιουσιακών στοιχείων εισφερόμενου κλάδου	773
41.08. Σχέση ανταλλαγής μετοχών	773
41.09. Συναλλαγές της απορροφούμενης μέχρι την έγκριση από τη διοίκηση	775
41.10. Κεφάλαιο λήπτριας εταιρείας	775
41.11. Προσωρινή λογιστική κατάσταση	775
41.12. Πρώτο φορολογικό έτος λήπτριας	777
41.13. Φορολογία υπεραξίας σε επίπεδο λήπτριας	777
41.14. Η όποια υπεραξία θα προσδιορισθεί και θα φορολογηθεί στη λήπτρια εταιρεία κατά τον χρόνο της μεταβίβασης των εισφερόμενων στοιχείων	778
41.15. Εμφάνιση της υπεραξίας στα βιβλία της λήπτριας.....	780
41.16. Φορολογία υπεραξίας σε επίπεδο εισφέρουσας.....	780
41.17. Μεταβίβαση των αποκτώμενων τίτλων εντός τριετίας	781
41.18. Κεφαλαιοποίηση της υπεραξίας από τη λήπτρια	781
41.19. Φορολογία μεταβίβασης ακινήτων	782

	Σελ.
41.20. Μεταφορά Ζημιών.....	785
41.21. Μεταφορά αποθεματικών & προβλέψεων απορροφούμενης.....	786
41.22. Εμφάνιση ιδιαιτέρως των αφορολογήτων αποθεματικών αναπτυξιακών νόμων.....	788
41.23. Αποσβέσεις παγίων απορροφούμενης.....	789
41.24. Περιορισμοί έκδοσης ονομαστικών μετοχών.....	791
41.25. Απαλλοτρίωση από κάθε φόρο, τέλη χαρτοσήμου ή οποιοδήποτε άλλο τέλος υπέρ του Δημοσίου, καθώς και από κάθε εισφορά ή δικαιώματα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου.....	791
41.26. Φόρος εισοδήματος μεταβιβαζόμενων αυτοκινήτων.....	793
41.27. Φ.Π.Α.....	794
41.28. Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων.....	796
41.29. Η οδηγία του Υπ. Οικονομικών πολ. 1388/2001 για το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου.....	796
41.30. Διάλυση συγχωνεύουσας ή νέας εταιρείας.....	798

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 42

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΤΙΤΛΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑΤΑ (βάσει του άρθρου 53, του Ν. 4172/2013)

42.1. Σε ποιες περιπτώσεις εφαρμόζεται το άρθρο 53, του Ν. 4172/2013.....	800
42.2. Έννοια του όρου «ανταλλαγή τίτλων» για την εφαρμογή του άρθρου 53..	806
42.2.1. Η διάταξη του άρθρου 53, του Ν. 4172/2013.....	806
42.2.2. Η αποκτώσα, μετά την εισφορά των μετοχών της αποκτώμενης πρέπει να κατέχει την απόλυτη πλειοψηφία των μετοχών της αποκτώμενης.....	806
42.2.3. Η αποκτώσα, αποκτά μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο.....	806
42.2.4. Η πράξη της ανταλλαγής έχει την έννοια της εισφοράς σε είδος.....	807
42.2.5. Η απόκτηση της απόλυτης πλειοψηφίας από περισσότερους μετόχους πρέπει να γίνεται ταυτόχρονα.....	807
42.2.6. Οι διατάξεις του άρθρου 53 ισχύουν και στις περιπτώσεις που ήδη υφίσταται η προβλεπόμενη πλειοψηφία.....	807
42.3. Πότε η αποκτώσα μπορεί να προβεί σε χρηματική καταβολή.....	807
42.3.1. Η χρηματική καταβολή δεν θα υπερβαίνει το 10% της ονομαστικής αξίας των τίτλων που εκδίδει ή μεταβιβάζει.....	807
42.3.2. Η χρηματική καταβολή αποτελεί συμπληρωματικό αντίτιμο των μετοχών της αποκτώμενης.....	807
42.3.3. Σε αντίλλαγμα των τίτλων της αποκτώμενης, η αποκτώσα μπορεί να μεταβιβάζει και ίδιους τίτλους.....	808
42.4. Σε ποιες περιπτώσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 53.....	808
42.5. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις εφαρμογής των άρθρων 52, 53 και 54, του Ν. 4172/2013.....	809
42.5.1. Πεδίο εφαρμογής.....	809
42.5.2. Οι άνω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται σωρευτικά.....	810

	Σελ.
42.6. Παρέχεται η δυνατότητα στη Φορολογική Διοίκηση να επιβάλλει προϋποθέσεις.....	810
42.7. Φορολογικά ευεργετήματα	811
42.7.1. Ο μέτοχος ή ο εταίρος της αποκτώμενης δεν υπόκεινται σε φόρο υπεραξίας κατά το χρόνο της ανταλλαγής	811
42.7.2. Ο μέτοχος ή εταίρος δεν αποδίδει στους τίτλους που λαμβάνει ως αντάλλαγμα, μεγαλύτερη «φορολογητέα αξία».....	811
42.7.3. Λοιπά θέματα φορολογίας της υπεραξίας.....	811
42.7.3.1. Φορολογία υπεραξίας.....	811
42.7.3.2. Δεν αποδίδει στους τίτλους μεγαλύτερη φορολογική αξία	811
42.7.3.3. Για φορολογικούς σκοπούς οι αποκτώμενοι τίτλοι έχουν αξία ίση με εκείνη των τίτλων (της αποκτώμενης) που κατείχε πριν την ανταλλαγή	811
42.7.3.4. Ο μέτοχος της αποκτώμενης εταιρείας είναι φυσικό πρόσωπο.....	812
42.7.3.5. Ο μέτοχος της αποκτώμενης εταιρείας είναι νομικό πρόσωπο	812
42.7.3.6. Κατά την ανταλλαγή προκύψει ζημία από την αποτίμηση των μετοχών της αποκτώμενης	812
42.7.3.7. Μείωση του κεφαλαίου της αποκτώσας εταιρείας	812
42.7.3.8. Περίπτωση χρηματικής καταβολής	812
42.7.3.9. Αποτίμηση των αποκτώμενων τίτλων	813
42.8. Παράδειγμα	813
42.9. Ανταλλαγή τίτλων βάσει του άρθρου 48.4, Ν. 4172/2013	814

ΜΕΡΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΔΙΑΘΕΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 43 ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

43.1. Εισαγωγή	815
43.2. Οι από 1.1.2019 νέες διατάξεις του Ν. 4548/2018	816
43.3. Το κείμενο των νέων διατάξεων του Ν. 4548/2018	819
43.3.1. Πρόγραμμα διάθεσης μετοχών σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό (άρθρο 113, Ν. 4548/2018).....	819
43.3.2. Δωρεάν διάθεση μετοχών σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό (άρθρο 114, Ν. 4548/2018).....	825
43.4. Βασικά στοιχεία για τη διάθεση μετοχών στο προσωπικό βάσει του Ν. 4548/2018	826
43.4.1. Απόφαση γενικής συνέλευσης με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία	826
43.4.2. Οι δικαιούχοι εργαζόμενοι/μέλη του διοικητικού συμβουλίου.....	827
43.4.3. Ανώτατος αριθμός μετοχών που είναι δυνατόν να διατεθούν.....	827
43.4.4. Απόκτηση από την ανώνυμη εταιρεία των μετοχών τις οποίες θα διαθέσει στο προσωπικό	828

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 44

ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΙΔΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΓΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

44.1.	Απόκτηση ιδίων μετοχών για διανομή στο προσωπικό. - Ίδιες μετοχές - παράγωγη κτήση (άρθρο 49, Ν. 4548/2018).....	829
44.2.	Τρόποι και προϋποθέσεις απόκτησεως ιδίων μετοχών για διανομή στο προσωπικό.....	831
44.3.	Αναστολή δικαιωμάτων ιδίων μετοχών.....	832
44.4.	Αποτίμηση ιδίων μετοχών και πληροφορίες στις οικονομικές καταστάσεις.....	832
44.5.	Αναφορά στην έκθεση διαχείρισης.....	833
44.6.	Το όριο του 1/10 των υφιστάμενων μετοχών της ανώνυμης εταιρείας.....	833
44.7.	Οι ανώνυμες εταιρείες απαγορεύονται να αποκτήσουν δικές τους μετοχές όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων γίνει μικρότερο από το άθροισμα του μετοχικού κεφαλαίου και των αποθεματικών που απαγορεύεται η διανομή τους.....	833
44.8.	Προϋποθέσεις διάθεσης των μετοχών.....	835
44.9.	Χρόνος παραμονής των ιδίων μετοχών στα «χέρια» της ανώνυμης εταιρείας.....	836
44.10.	Αγορά ιδίων μετοχών για διανομή στο προσωπικό και διάθεση αυτών.....	836
44.10.1.	Γενικά.....	836
44.10.2.	Αγορά ιδίων μετοχών.....	837
44.10.3.	Διάθεση των μετοχών στο προσωπικό της ανώνυμης εταιρείας για επιβράβευση εργασίας παρασχεθείσα στο παρελθόν.....	838
44.10.4.	Διάθεση των μετοχών στο προσωπικό συνδεδεμένης επιχείρησης ..	841
44.10.5.	Διάθεση μετοχών αθλοδαπής μητρικής στο προσωπικό της ημεδαπής θυγατρικής.....	842
44.11.	Αποτίμηση ιδίων μετοχών.....	843
44.12.	Πληροφορίες στην έκθεση του διοικητικού συμβουλίου για τις ίδιες μετοχές.....	843
44.13.	Πληροφορίες στο προσάρτημα για τις ίδιες μετοχές.....	844
44.14.	Πληροφορίες στο προσάρτημα για τις αμοιβές των μελών διοικήσεως.....	844
44.15.	Ενημέρωση μετόχων.....	844

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 45

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ

Για την ικανοποίηση του δικαιώματος προαίρεσης η ανώνυμη εταιρεία θα χρησιμοποιήσει ίδιες μετοχές τις οποίες απέκτησε βάσει του άρθρου 49, του Ν. 4548/2018.

45.1.	Πρόγραμμα διάθεσης ιδίων μετοχών. Τι ισχύει από 1.1.2019 βάσει του Ν. 4548/2018. (άρθρο 113, Ν. 4548/2018).....	845
45.2.	Χορήγηση δικαιώματος αγοράς μετοχών.....	845
45.3.	Διαδικασία χορήγησης δικαιωμάτων προαίρεσης επί ιδίων μετοχών.....	846

	Σελ.
45.3.1. Απόφαση γενικής συνέλευσης των μετόχων	846
45.3.2. Θέσπιση προγράμματος διάθεσης μετοχών με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου	847
45.3.3. Έκδοση πιστοποιητικών.....	848
45.3.4. Εταιρείες με μετοχές σε ρυθμιζόμενη αγορά	848
45.4. Κρατήσεις.....	848
45.4.1. Κατά τη χορήγηση του δικαιώματος προαίρεσης	848
45.4.2. Κατά την άσκηση του δικαιώματος προαίρεσης και την παράδοση μετοχών	848
45.5. Φορολογική έκπτωση των εξόδων που δημιουργούνται από τη διάθεση ίδιων μετοχών στο προσωπικό	856

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 46

Για την ικανοποίηση του δικαιώματος προαίρεσης η ανώνυμη εταιρεία θα προβεί σε αύξηση κεφαλαίου

46.1. Πρόγραμμα διάθεσης μετοχών με αύξηση κεφαλαίου. Τι ισχύει από 1.1.2019 βάσει του Ν. 4548/2018. (άρθρο 113, Ν. 4548/2018)	857
46.2. Φορολογία εισοδήματος	861

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 47

ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΑΘΕΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (ΑΡΘΡΟ 114, Ν. 4548/2018)

47. Δωρεάν διάθεση μετοχών σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό (άρθρο 114, ν. 4548/2018)	864
47.1. Διάθεση δωρεάν ιδίων μετοχών οι οποίες αποκτώνται ή έχουν ήδη αποκτηθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 49, του Ν. 4548/2018.	864
47.1.1. Γενικά για τη διάταξη 114, Ν. 4548/2018	864
47.1.2. Κρατήσεις :.....	865
47.1.3. Φορολογική έκπτωση των εξόδων που δημιουργούνται από τη διάθεση ιδίων μετοχών στο προσωπικό	870
47.2. Διάθεση ιδίων μετοχών οι οποίες αποκτώνται με αύξηση κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση μη διανεμηθέντων κερδών, διανεμητών αποθεματικών και διάφορα από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.....	870
47.2.1. Γενικά.....	871
47.2.2. Ολοκλήρωση της διαδικασίας για αύξηση του κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών	872
47.2.3. Διάθεση των μετοχών στο προσωπικό της ανώνυμης εταιρείας.....	873
47.2.4. Απαλλογή από το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου	874
47.3. Καταχώρηση πληροφοριών στο προσάρτημα για την αύξηση κεφαλαίου.	874
47.4. Συμφωνίες με τις οποίες παρέχεται δικαίωμα προαίρεσης για μεταβίβαση ή απόκτηση μετοχών μη εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά	874

Σελ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 48 ΑΜΟΙΒΕΣ ΜΕ ΜΕΤΟΧΕΣ

48.1. Βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.)	876
48.2. Τύποι αμοιβών που βασίζονται σε μετοχές	876
48.3. Παροχές στο προσωπικό που εξαρτώνται από την αξία της μετοχής.....	877
48.3.1. Γενικά	877
48.3.2. Αμοιβές με μετοχές, ως κίνητρο	878
48.4. Αρχική καταχώρηση στα λογιστικά βιβλία	879
48.5. Παράδειγμα	879
48.6. Αποτίμηση στην εύλογη αξία	884
48.7. Γνωστοποιήσεις	885

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 49 ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΕΚΔΟΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ

49.1. Γενικά περί της «διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο»	886
49.2. Ονομαστική αξία μετοχής	886
49.3. Εσωτερική ή πραγματική αξία μετοχής. Διαφορά από την τρέχουσα ή αγοραία αξία	886
49.4. Είσοδος νέων μετόχων στην ανώνυμη εταιρεία	887
49.5. Νομική φύση της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	888
49.6. Εμφάνιση της διαφοράς υπέρ το άρτιο στον ισολογισμό.....	889
49.7. Σκοπός της διαφοράς υπέρ το άρτιο	890
49.8. Κάλυψη ζημιών με το ποσό της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	890
49.9. Κεφαλαιοποίηση της διαφοράς υπέρ το άρτιο.....	891
49.10. Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου	891
49.11. Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Α.Ε. με έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και η καταβολή του συνόλου του ποσού από ένα μέτοχο	892

ΜΕΡΟΣ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 50

ΚΙΝΗΤΡΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΩ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ Ν. 4935/2022	893
--	-----